Jaargang 113. Vrijdag, 17 November 1854. No. 94.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

AANBESTEDING.

[illegible] MAANDAG den 20sten November 1854, des middags te 12 [uur], zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS [des] KONINGS in de Provincie *Groningen*, of, bij deszelfs [afwezig]heid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE [STAT]EN, in het bijzijn van den HOOFDINGENIEUR van den [WATER]STAAT in het 1ste Distrikt, aan het Lokaal van het [Provinc]iaal Bestuur te *Groningen*, in het openbaar worden aan[besteed]:

[Het] *aanleggen van een' Grindweg in het noordoostelijk gedeelte [der Pro]vincie* Groningen, *in de gemeenten* 't Zandt *en* Bierum, *in [twee] perceelen, als:*

[1ste] *perceel:* van *Schatsborg* of het einde van den in 1854 aan[gelegden] Kunstweg tot aan de gemiddelde scheiding tusschen de [gemeent]en *'t Zandt* en *Bierum*, lang 1888 ellen.

[2de] *perceel:* van de gemiddelde scheiding tusschen de gemeenten [...] en *Bierum*, door *Godlinze* tot aan *Kokshorn*, en van daar [...]*dorp* en *Spijk*, tot aan den langen Trijnweg, lang te za[men ...] ellen.

[illegible] van de scheiding met het 2de perceel bij *Kokshorn* [tot het] einde van den in 1854 nieuw aangelegden Grindweg in [...] en voorts van den handwijzer, buiten dat dorp, tot [...] voorbij het huis van B. K. HOFSTRA te *Bierum*, lang te zamen 6108 ellen.

De gadingmakenden kunnen van de begrootingen van kosten van voorschreven Werken ter Provinciale Griffie kennis nemen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, voor ieder perceel afzonderlijk.

Het Bestek, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve in het Provinciehuis te *Groningen*, ter lezing liggen: te *Groningen* in den Doelen, bij de kasteleins [...]HOF, EEKHOFF, wedw. BONTEKOE, TEN HAVE, SPIN[...] en de wedw. DE JONGE, alle aan de Groote Markt; voorts bij den kastelein PLAAT, in het Blaauwe Paard; bij den kastelein VIS[...], in de Zon, en J. A. HEIKENS, in de Zwaan; bij de wedw. [...] DE MULDER, in het Wapen van Amsterdam; bij de wedw. [...]EER, op den hoek van het Ameland; in de Stads Her[berg ...] en in de Slingerij, buiten de Apoort; bij den kastelein MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, en bij R. R. ELE[...], in de Altena; te *Zoutkamp* bij den kastelein S. H. WOL[...]; te *Warffhuizen* bij A. NANNINGA; te Winsum bij de erven [...]SEMA; te *Bedum* in het Gemeentehuis; te *On[der]dendam* in het Zijlvesterhuis en bij den kastelein JAN [...]OOP PATHUIS; te *Appingedam* bij de kasteleins EVERS, WIER[...] en HOUWING; te *Delfzijl* bij de kasteleins TER STEEG, HA[...]BROEK, HEMMES, S. J. DE VRIES en de wedw. WEITS; te [...] *Boer* in het Gemeentehuis en bij den kastelein A. [...]ENTHORST, te *Kaakheem*; te *Termunterzijl* bij den Zijlwaar[d]er; te *Martenshoek* bij de wedw. MEURS; te *Zuidbroek* bij den kastelein MONKHORST; te *Winschoten* bij de wedw. WISSE[...]AN en den kastelein N. HEMMES; te *Nieuwe Schans* bij den kastelein A. J. VERNIERS VAN DER LOEFF; te *Veendam* in het Ge[m]eentehuis; te *Grijpskerk* bij de wedw. DE BOER; te *Zuid[hor]n* in het Gemeentehuis; te *Noordhorn* bij den kastelein A. H. WIERINGA; te *Usquert* en te *Oude Pekela* in het Gemeentehuis.

Nadere informatiën en aanwijzing in loco kunnen worden aangevraagd bij den Hoofd-Ingenieur en bij den Ingenieur van den Waterstaat te *Groningen*.

GRONINGEN, 13 October 1854.

De Commissaris des Konings voornoemd:
I. A. VAN ROIJEN.

RAADSVERGADERING

[...]dag den 18den November 1854, des voormiddags te 11 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

CHINA.

Berigten uit Canton van den 26sten September melden, dat de gezanten van Frankrijk, Engeland en de V. Staten van N. Amerika naar het Noorden waren vertrokken, ten einde met den Keizer eene conferentie te hebben te Pekin. De opstandelingen die zich in den omtrek dier hoofdstad bevonden, zijn geslagen.

NOORD-AMERIKA.

Hollandsche Kolonie SHEBOYGAN, 24 October.

Uit Kalamazoo, Mich., wordt ons berigt dat zeker jongeling dier plaats, met name *P. J. Hoedemaker*, en nog een paar andere jongelingen *(J. van der Meulen* van Zeeland en *C. van der Veen* van Holland) den 29sten September, na afgelegd examen, aan de hoogeschool te New Brunswick, in den staat New Jersey, zijn toegelaten. Deze [...] — aldus gaat de berigtgever voort — de eerste uit [het] vrije Westen, die tot hooger onderwijs opgeleid worden. Onzer en veler wensch is, dat Gods zegen op hen ruste, [opdat zij] eenmaal in kerk of staat als waardige leden op te [...]. Moge het vele ouders opwekken om in dit land [...] en voorspoed het verkrijgen van wetenschappen [niet te] verwaarloozen, daar hier het hooger onderwijs niet [...] voor rijkdom en adel, maar voor *allen* toegan[kelijk is].

RUSLAND. — TURKIJE.

[...] kunnen nu bijna elken dag den uitslag van den [...] in de vestingwerken van Sebastopol, waar men [...] man strijden zal, ontvangen. Vorst *Mentzikoff* heeft [...] getoond, dat hij aan zijne aanvallers weerstand [...] bieden. Het is dus vermoedelijk, dat hij ook de bres [...] batterijen, daarachter opgeworpen, tot het laatste zal verdedigen, en men moet alzoo vooronderstellen [...] aanval met de gevelde bajonet een schrikkelijk bloed[bad ...] zaken zal.

[...] van den langen duur der belegering van Se[bastopol] wordt door des kommanderenden generaal der [...] toegeschreven te zijn de steenachtige hardheid van den [grond], waarin de belegerings-werken tegen Sebastopol moesten [...] aangelegd. In eene van hem afkomstige correspon[dentie] wordt verzekerd, dat hij soms 4 dagen heeft noodig [gehad] tot het tot stand brengen van werken, die hij in [...] grond gedurende een' halven nacht zou hebben vol[tooid ...] ook in aanmerking worden genomen, [...] eene verbazende activiteit hebben aan den dag [gelegd ...] elken nacht bijna de geleden schade van den vorigen [dag ...] herstelde. Zoo het vuur der Russen in de laatste [dagen ...] is en weinig schade heeft aangerigt, het [...] geschreven aan de verwaarlijke behendigheid van [...] scherpschutters, die eene schromelijke ver[woesting] hebben aangerigt onder de Russische kanonniers [...] niet voor de schietgaten verschijnen, om hunne [stukken] te pointeeren, zonder door de vijandelijke kogels [...] missen, te worden neergeveld.

[...] ziet men uit naar den afloop van de bestor[ming van] Sebastopol, ook vooral daarom, omdat men niet [weet wat] Prins *Mentzikoff*, in zijne wanhopige verdediging [...] nog kan hebben beraamd.

[...] berigten nopens hetgeen voor Sebastopol op den [...] is voorgevallen, van de zijde der Russen en van [die] der geallieërden, schijnt *dit* met zekerheid te blij[ken ...] de Russen op den 6den hunne beste krachten [...] hebben aangewend om den naderen [...] Sebastopol te verhoeden. De poging tot redding [...] Ook dit is blijkbaar zelfs uit het berigt van [...]

[...] zich nu de dubbele vraag op, of de Russen nog [in staat] zijn om eene dergelijke poging te hernieuwen; en [...] mogendheden door dergelijke overwinningen [...] niet gevaar loopen van te gronde te gaan? [...] berigten, die wij thans dagelijks kunnen ver[wachten], zullen daarop antwoorden.

[...] militaire berigtgever van het *Journal des Débats* laat niet onopgemerkt, dat, bij gewone belegeringen, de belegeraars doorgaans driewerf sterker zijn dan de belegerden, maar dat zij te Sebastopol in dat opzigt ten minste gelijk staan. Hij meent echter te kunnen voorspellen, dat, als het eenmaal tot eene bestorming zal zijn gekomen, de bezetting de stad niet zal kunnen behouden. — Volgens een voorloopig berigt, zouden de belegeraars, alvorens den storm te ondernemen, eerst den generaal *Liprandi* uit zijne positie op hunne flanken en hunnen rug hebben verjaagd, en hem daarbij een gevoelig verlies hebben berokkend. De berigtgever voegt daar echter bij, dat dit berigt nog allezins bevestiging behoeft; — maar dat in elk geval tot de bestorming van Sebastopol is besloten, en dat geheel Europa de oogen daarop gevestigd houdt.

De *Times* schrijft: „In de belegering van Sebastopol vervullen wij ons deel der taak met een leger, hetwelk door ziekten, door de bloedige [slagen aan] de Alma en door de van eenen veldtogt onafscheidelijke omstandigheden verminderd is tot weinig meer dan de helft der getalsterkte, waarmede het den 14den September in de Krim landde; men heeft het moeten versterken door manschappen van de vloot te leenen; en toen onze schepen de Russische forten aan de invaart van Sebastopol moesten aantasten, was de bemanning, na zooveel manschappen door de cholera verloren en voor de belegeringswerkzaamheden afgestaan te hebben, niet sterk genoeg om al het geschut der oorlogsschepen te bedienen. Het gevolg van dit alles is, dat wij geen enkel man te veel in de Krim hebben, ja dat wij aan wal zoowel als aan boord handen te kort komen, en groote versterkingen behoeven. Wij weten wel dat ons gouvernement dit heeft ingezien; maar het voldoet aan deze behoefte niet ruim genoeg en niet spoedig genoeg. Ons doel behoort te zijn, niet alleen Sebastopol-zelf te vermeesteren, maar ook al de omliggende forten, en het Russische leger, hetwelk de vesting dekt, te dwingen om het schiereiland te ontruimen of de wapenen neêr te leggen.

„Waarom zouden wij onze uit de Oostzee terugkeerende vloot van stoomoorlogsschepen niet naar de Zwarte zee zenden? Wij hebben, naar wij meenen, omstreeks 20,000 soldaten in ons land, en buitendien eenige duizenden in de garnizoenen van Gibraltar, Malta enz. beschikbaar, die des noods door onze burgermilitie vervangen zouden kunnen worden. Waarom zouden die soldaten niet, voor zooveel zij beschikbaar zijn, allen in eens naar de Krim overgevoerd worden? Waarom zou men onze soldaten en zeelieden door dag en nacht voortgezette inspanning uitputten, en van 16,000 man het werk vergen, hetwelk voor 30,000 man bestemd was? In ons land behoeven wij geen enkelen soldaat tot bewaring der openbare orde; eenen inval van eenen buitenlandschen vijand hebben wij niet te wachten, en zouden wij in allen gevalle kunnen atweren zonder hulp van reguliere troepen. Zelfs indien het niet zonder gevaar ware, de strijdmagt van lord *Raglan* onverwijld met 15,000 man en met eene geheele vloot van stoomschepen te versterken, het is oneindig meer gevaarlijk een zoo zeer verzwakt leger belast te laten met eene zware belegering, die door eene tweede en vervolgens waarschijnlijk door eenen winterveldtogt zal gevolgd worden."

Volgens berigten uit Petersburg, heerscht daar, zoo wel als te Kroonstad, eene buitengewone levendigheid in alles wat het zeewezen betreft. Dit is overal het geval, waar zich [illegible]. De grootvorst *Konstantijn* zelf is ijverig bezig om de vloot van zeilschepen in eene van stoomvaartuigen te doen veranderen. Al deze toebereidselen worden voor de aanstaande lente gemaakt.

— Een telegr. berigt uit Alexandrië d.d. 6den Nov. meldt, dat in het ministerie en het personeel van andere hooge staatsambtenaren wijzigingen hadden plaats gehad. Er was bevel gegeven tot nieuwe ligtingen van troepen; de voor het leger in het Oosten bestemde troepen waren naar Konstantinopel vertrokken.

— Het ultramontaansche hoofdorgaan in Frankrijk, *l'Univers*, behelst weder een vijandig betoog ten aanzien van den Russischen Czaar, waarin onder anderen te kennen wordt gegeven, dat Duitschland, in welks belang de oorlog in de eerste plaats wordt gevoerd, de meeste bezwaren in den weg legt en onmogelijk langer onzijdig kan blijven.

„Dat spel (dus eindigt de schrijver van dit betoog) moet ophouden. De Duitschers moeten kiezen tusschen den alles overheerschenden Staat, welke het bezit van Konstantinopel als noodig voor zich zelf beschouwt, en de geallieërde mogendheden, welke zich de grootste opofferingen getroosten tot handhaving van het Europesche evenwigt. Tot op dit oogenblik strijdt het Westen voor dit evenwigt in *'s vijands land*. Mogt deze onderneming door de schuld der Duitschers mislukken, dan zal het Westen genoodzaakt zijn den strijd voor de eer en de vrijheid op eigen bodem over te brengen, te weten het eerst in Duitschland. Duitschland zij alzoo gewaarschuwd." — Deze uitboezeming wordt algemeen als niet geheel zonder beteekenis aangemerkt.

(*Laatste berigten.*) Volgens berigten uit de Krim van den 6den, over Weenen, hadden de Russen wederom eenen uitval gedaan en eene batterij-positie overvallen. Een vrij hevige strijd was daarvan het gevolg. De generaal *Canrobert* spoedde zich derwaarts. Des namiddags werd het slagveld door de Russen ontruimd. De Engelsche generaals *Brown* en *Bentinck* werden daarbij gekwetst.

De twee uitvallen uit Sebastopol op den 5den Nov., werden, naar men thans nader verneemt, door *Mentsikoff* en *Liprandi* gekommandeerd. De Russische generaal *Soimonoff* is bij die gelegenheid gesneuveld. De Fransche divisie, welke de bestorming beproefde, was die van den generaal *Forey*.

Het *Journal de St. Petersbourg* bevat eenige teregtwijzingen betreffende het rapport van den maarschalk *de St. Arnaud*, betreffende den slag bij de Alma. Dáár namelijk was de sterkte van het Russische leger begroot op 40,000 man infanterie, 6,000 man kavallerie en 180 stukken geschut. Volgens het *Journal de St. Petersbourg*, bedroeg de Russische magt in het geheel slechts 30,000 man infanterie, 3,600 man kavallerie, dus gezamenlijk niet meer dan 33,600 man met 84 stukken geschut. De maarschalk *de St. Arnaud* had in zijn rapport ook gezegd, „dat al de hoogten met vreeselijke verschansingen en batterijen bezet waren." Alles bepaalde zich, volgens het *Journal de St. Pètersbourg*, tot twee eenvoudige verschansingen, waarvan een in het centrum met 12 stukken geschut, de andere op den regterflank met 10 stukken geschut. Hetzelfde blad wederlegt ook het berigt van den maarschalk, dat het rijtuig van prins *Mentzikoff* met [...] papieren buit gemaakt zoude zijn; slechts een [...] uit het hoofdkwartier, die Sebastopol op den dag des gevechts verlaten had, om zich naar den prins te begeven, met eenige onbeduidende papieren bij zich, is den vijand in handen gevallen en men heeft sedert niets van hem vernomen.

De *Moniteur* van gisteren deelt mede, dat de telegrafische gemeenschap over Bucharest en Kroonstad gestoord is door het breken van den electrieken draad. Van daar, dat de berigten uit het Oosten sedert drie dagen ten achteren zijn. Men verwacht de herstelling van den draad zeer spoedig.

Brieven uit Petersburg melden, dat de tijding van het sneuvelen van den vlootvoogd *Korniloff* te Sebastopol algemeen zeer betreurd werd, daar bij een zeer geacht en verdienstelijk zeeofficier was. De Keizer heeft bij eene dagorder bepaald, dat aan zijne wedawe en kinderen een pensioen van 5000 z. r. zal worden toegekend; zijne zoons zullen in het korps pages opgenomen worden; het bastion van Sebastopol, waarin hij gesneuveld is, zal zijn' naam dragen en op kosten van den Staat zal aldaar een gedenkteeken ter zijner eere opgerigt worden.

— Uit Odessa schrijft men van den 4den Nov., dat het doortrekken van troepen naar de Krim had opgehouden; daarentegen waren de Kaukasische reserven over Kertsch in aantogt.

In de depêche van vorst *Mentzikoff* is gezegd dat de Franschen reeds eene bestorming hebben gewaagd, te gelijk dat zij eene bende der belegeraars die een' uitval beproefde, terugdreef, doch dat deze storm mislukt was. Uit partikuliere berigten schijnt te blijken, dat gemelde bestorming wel heeft plaats gehad, doch met geen ander doel dan om de aarden wallen, door de Russen voor de forten van Sebastopol opgerigt, te vernielen, ten einde de forten terstond te kunnen aantasten.

— Men leest in den *Constitutionnel*:

„De beide gouvernementen en hunne generaals hebben voorzien in het geval dat de vesting de verwering eenigen tijd volhield, en dat het verkeer met Konstantinopel door den staat der zee moeijelijker wierd. Te Balaklava en op de kaap Chersoneus is een verbazend groote voorraad ammunitie vereenigd, en de magazijnen van het leger bevatten mondbehoeften voor zes weken, buiten de versche eetwaren, die dagelijks uit de provinciën van Turkije worden aangevoerd.

„Terwijl de belegering het gewenschte einde nadert, is de verdere loop der onderneming tegen de Krim nog een staatsgeheim. Echter schijnt uit onderscheidene omstandigheden te kunnen worden opgemaakt, dat de inneming van Sebastopol niet het eind, *maar de aanvang* zal zijn van eenen veldtogt, waarvan de uitkomsten van nog meer beslissenden aard en uitgebreider strekking verwacht worden.

„Sedert twee of drie dagen hoort men in bepaalde bewoordingen zeggen, dat de opperbevelhebber der geallieërden het plan zouden gevormd hebben om op het tooneel zelf hunner eerste zege de winterkwartieren te vestigen."

SPANJE.

Correspondentiën uit Madrid van den 8sten bevestigen, dat de opening der Cortès zonder eenige rustverstoring heeft plaats gehad. Nadat de Koningin de troonrede had uitgesproken, werd H. M. zoowel van de banken der Afgevaardigden als van de tribunes met levendige toejuichingen begroet. Ook bij het verlaten der zaal heeft H. M van de bevolking de meest ondubbelzinnige blijken van gehechtheid ontvangen, zoodat, zegt een berigtgever, deze dag de dynastieke kwestie heeft beslist, en de troon van *Isabella II* op hechte grondslagen heeft gevestigd.

El Eco de las barricadas, een dagblad geschorst over een hevig artikel, dat hij voor twee maanden tegen de Koningin had opgenomen, is weder verschenen. In weinig oogenblikken waren alle exemplaren verkocht. Dit blad is een nieuw orgaan der democratische partij, en zeer stout. Ten bewijze daarvan strekken de eerste regels, die het wijdt aan de herinnering aan generaal *Riego*, die op bevel van *Ferdinand VII* den 7den November 1823 op het plein Cebada werd onthoofd, welk plein voortaan zijnen naam zal dragen. Generaal *Riego* is de schrijver van de nationale hymne, in Spanje zoo bekend en tot dusverre verboden. Genoemd blad uit zich aldus: Heden eenendertig jaren geleden heeft *Ferdinand VII*, *vader van Isabella II*, den generaal *Riego* doen sterven, omdat hij in de Kamer der Cortès voor het vertrek des Konings naar Cadix had gestemd. *Riego* kon den Koning onttroonen, hij deed het niet. *Riego* redde het leven des Konings, door het zijne bloot te stellen op den weg van Cadix en in Seville. De Koning kon zijnen dood beletten, hij belette dien niet, en zijne hand, door ondankbaarheid en zucht tot broedermoord gedreven, teekende het doodvonnis van zijnen redder. Vertegenwoordigers des volks! neemt hieraan eene les, en leert uit dit feit wat u te doen staat!"

Ten bewijze dat de gevoelens van *Narvaez* in lijnregten strijd zijn met den geest, die den tegenwoordigen staat van zaken in het leven heeft geroepen, dient vooral het verwijt, dat men hem toedicht, dat hij zelf de mannen zooals *Sartorius*, enz., gevormd heeft, en dat hij bij zijn duel met den heer *Sagasti* gezegd heeft, dat hij geen tweegevecht aanging met een' op zich zelven staanden tegenstander, maar met de liberale partij, die hem immer tegen zich over zou vinden.

DUITSCHLAND.

Men schrijft uit Frankfort den 12den November: De jongste mededeelingen nopens den gang der te Weenen en Berlijn aangeknoopte onderhandelingen hebben een' zeer geruststellenden indruk gemaakt, en doen de hoop koesteren dat de vereeniging der beide groote Duitsche mogendheden en van den Duitschen bond, ter zake van de Oostersche kwestie, weldra tot stand zal komen. Men wil zelfs weten, dat Pruissen aan Oostenrijk en de overige bondsregeringen het ontwerp heeft toegezonden van het te nemen besluit. De bepalingen er van zouden overeenkomstig zijn met de voorstellen der Pruissische nota van den 30sten October.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 12 November.

Reeds kon men uit lord *Aberdeens* rede op het Mansion-house, waarin de *premier* voor het eerst sprak van eene krachtige voortzetting des oorlogs, opmaken dat men een' maatregel van ernstigen aard te wachten was. Die maatregel bestaat in eene ligting van 20,000 man; de uitnoodiging tot dienstneming is thans te Londen overal aangeplakt. Het ministeriële blad hangt dien ten gevolge (want hoogstwaarschijnlijk is de toon dien het aanslaat gebezigd om door den indruk van het gevaar den nationalen geest op te wekken) een zeer zwart tafereel op, waarvan de hoofdstrekking met eene letter zoo als de *Times* zelden gebruikt, wordt medegedeeld in de woorden: „WIJ BEHOEVEN GROOTE VERSTERKINGEN."

De versterkingen van troepen, die in de laatste dagen uit Engeland en Ierland naar de Krim gezonden zijn, of zullen worden, bedragen 7000 man. Wijders worden maatregelen genomen om nog vier regementen ruiterij van hier naar het tooneel des oorlogs over te voeren; doch het vertrek dezer troepen wordt voorshands vertraagd door gebrek aan groote stoomschepen. — Dagelijks worden nog verbazende hoeveelheden krijgsbenoodigdheden van allerhanden aard, vooral ook winter-kleedingstukken, naar Turkije en de Krim afgezonden.

— Door de hier ontvangen telegrafische berigten uit Oost-Indië verneemt men, dat onze bezittingen vrij rustig waren. De Russen hadden Taskana nabij Kokan bemagtigd.

— De electro magnetische telegraaf, bestemd om Sardinië met Algerië te verbinden, beschouwt men als het begin eener linie die tot Egypte en later tot Engelsch-Indië zal worden uitgestrekt. Ook moet de regering zwanger gaan van het denkbeeld van eene tweede telegrafische verbinding tusschen Londen en Calcutta. Volgens dat ontwerp, zoo melden althans de berigten uit Indië, zoude deze linie in 4 sectiën verdeeld worden. De twee eerste zouden langs de kust van Beloetchistan loopen en de oevers van de Perzische golf volgen. De derde sectie, uitgaande van de golf van Perzië, zoude den loop der Euphraat volgen, over Aleppo gaan en te Antiochië eindigen; de vierde zoude door Klein-Azië tot Scutari loopen. Eenmaal in Europa, zoude de verbinding geene moeijelijkheden ondervinden. Men denkt dat het plan binnen een jaar zal kunnen worden uitgevoerd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 November.

De Keizer heeft den heer *de Morny* tot voorzitter van het Wetgevend Ligchaam benoemd.

— De heer *Soulé* heeft zich te Parijs drie dagen opgehouden, en is naar het dep. der Arriège vertrokken, waar hij eigendommen bezit. Tegen het einde dezer maand zal hij naar zijn' post te Madrid vertrekken.

— Een groot aantal oorlogswapenen, afkomstig van den slag bij de Alma, te Marseille aangekomen, zullen als zegeteekenen naar Parijs worden gebragt.

De daguerreotypeurs, die naar het Oosten gezonden zijn, hebben reeds meer dan 400 afbeeldingen der voornaamste feiten van het leger op het oorlogstooneel, in alle verschillende schakeringen, naar Parijs gezonden. Op die wijze ontvangt het departement van oorlog met de rapporten, tevens de tableaux in al hunne volkomenheden.

— Op voordragt van het raadgevend collegie voor de zaken rakende de algemeene gezondheid, heeft de prefect van politie te Parijs den 11den dezer eene verordening uitgevaardigd, volgens welke over zes maanden alle stoomfabrijken haren rook verteren of met coaks gestookt worden moeten.

— Te Rouaan is eene proef genomen met een mechaniek paardentuig, uitgevonden door den heer *Leriche*, hetwelk ten doel heeft om de ongelukken door het op hol gaan der paarden voor rijtuigen gespannen, te voorkomen. De toestel bestaat in eene *guide de sûreté*, die de koetsier onder zijn bereik heeft en door behulp van welke hij onmiddellijk het geheele mechanieke paardentuig kan doen vallen, de paarden in vrijheid stellen, en aldus meester blijven van den dissel, ten einde het rijtuig te besturen, tot dat de schok, dien het verkregen heeft, heeft uitgewerkt.

BELGIË.

BRUSSEL, 13 November.

In de zitting van de klasse *letterkunde* der koninklijke Belgische akademie van den 6den dezer is berigt, dat de akademie uit Hamburg en Berlijn ontvangen heeft de handschriften van *van Maerlandt*, waarvan mededeeling is gevraagd om te dienen aan de commissie belast met het uitgeven van de gedenkstukken der Vlaamsche letterkunde. Nog twee andere manuscripten worden verwacht uit Munchen en 's Gravenhage. De heer *Borremans* heeft berigt, dat de archivaris van laatstgenoemde stad hem welwillend heeft toegezonden afschrift van een lang fragment van *Maerlandt*, onlangs in de bibliotheek van Nijmegen gevonden, en dat opgenomen kan worden in de verzameling der werken van dien Vlaamschen schrijver.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Dingsdag den 14den November.

De Kamer heeft in hare bijeenkomst van heden achtereenvolgens aangenomen de wets-ontwerpen tot naturalisatie van *G. Gerhards* en 9 anderen. De discussie over het in overweging nemen van het voorstel des heeren *Wintgens*, omtrent de instelling van plaatselijke raden van gezondheid, zijn bepaald op aanstaanden Vrijdag, des morgens te 11 uur. De commissie belast met het onderzoek van het voorstel des heeren *van Hoëvell c. s.*, tot afschaffing van de belasting op de brandstoffen, is zamengesteld uit de heeren *Baud*, *Heemskerk*, *Gevers*, *van Nispen* en *Hugenholtz*. Zij heeft heden haar verslag uitgebragt over de *prise en considération*, waarna de Kamer besloten heeft de discussie daarover te houden na de behandeling van het voorstel des heeren *Wintgens*. De beraadslaging over de staatsbegrooting is bepaald op aanstaanden Maandag.

(In de afdeelingen was de groote meerderheid van 51 leden voor nader onderzoek van het voorstel van *v. Hoëvell c. s.*, doch velen achtten in allen gevalle de opheffing van het gemaal beter.)

Blijkens de eindverslagen van de commissiën van rapporteurs der Tweede Kamer over de hoofdstukken I, II, VI, IX A en B der staatsbegrooting, hebben die commissiën, na kennis genomen te hebben van de antwoorden der Regering op de medegedeelde bedenkingen, geen nader onderzoek te dier zake in de afdeelingen noodig geoordeeld.

's GRAVENHAGE, 15 November.

H. M. de Koningin is den 11den dezer, op hare terugreis van Stuttgart naar de residentie, te Frankfort aangekomen, alwaar H. M. des avonds de soirée van den Nederlandschen gezant den heer *von Scherff*, met H. D. tegenwoordigheid zou vereeren.

— De heer *Groen van Prinsterer* verzoekt den *Nederlander* te berigten, dat het door hem genomen ontslag uit de commissie, die belast is met het voordragen van maatregelen tot de emancipatie der slaven, in geenerlei verband staat tot zijne niet-weder verkiezing als lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, en dat het verzoek eerst na herhaald en dringend aanzoek ingewilligd is.

— De collecte en winter-inschrijvingen, ten behoeve van de armen der Ned. Herv. gemeente, heeft de aanzienlijke som van *f* 14,366 opgebragt, waaronder echter nog niet begrepen zijn de giften van de leden der koninklijke familie en van zoovele aanzienlijken, die zich thans nog niet in de residentie bevinden.

— De hooge raad der Nederlanden (kamer van strafzaken) heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van *J. de Vries*, die zich in cassatie had voorzien tegen een arrest van het hof van Noord-Holland, waarbij hij tot gevangenisstraf is veroordeeld, wegens het schrijven enz. der brochure, getiteld: „Een standbeeld in den zak, door Asmodée." — De raad heeft al de voorgestelde middelen van cassatie als ongegrond beschouwd en het beroep van den req. verworpen. Bij dit arrest is uitgemaakt, dat de verjaring van den eersten druk eener brochure, niets afdoet tot de vervolgbaarheid van een' derden druk, daar iedere nieuwe druk een nieuw feit daarstelt.

— De kamer van koophandel en fabrijken te 's Hertogenbosch heeft zich bij adres tot de Tweede Kamer der Staten Generaal gewend, met het verzoek, om bij de regering aan te dringen op de algeheele afschaffing der belasting op de rogge, of, zoo daar tegen zoodanige bezwaren bestaan, dat aan de verwezentlijking van dien wensch niet kan gedacht worden, alsdan op de afschaffing der belasting op den turf aan te dringen.

De bedoelde kamer van koophandel verwijst daarbij op de gronden, aangevoerd door de kamer van koophandel te Enschedé, welke bereids op den 17den October l.l., bij uitvoerig adres aan de Tweede Kamer, op de afschaffing van den accijns op den turf had aangedrongen.

AMSTERDAM, 14 November.

Men leest in den Franschen *Moniteur* van den 11den Nov.: „Bij beslissing van den keizerlijken prijsraad van den 28sten Oct. l.l. is het Russische koopvaardijschip *Ortone*, onder Toscaansche vlag genomen door het rijksstoom-advysjagt *l'Averne*, goeden prijs verklaard; doch, met toepassing van de keizerlijke verklaring van den 29sten Maart, betrekkelijk tot den handel der onzijdigen, is de lading aan het Nederlandsche huis, dat haar had opgevorderd, teruggegeven, tegen betaling van vracht en kosten."

ASSEN, 15 November.

Den 18den aanstaande wordt alhier verwacht een detachement dragonders om als hulp-marechaussée in deze provincie dienst te doen; tot dat einde zullen den volgenden dag gedeelten daarvan, bestaande uit den wachtmeester of een der beide brigadiers en drie manschappen, worden gestationeerd te Anlo, Gasselte en Zuidlaren.

— Men verneemt, dat er plan bestaat om op den noordelijken vleugel van het huis van arrest en justitie alhier drie zalen aan te bouwen, ter voorziening in het gebrek aan ruimte in dat gesticht; deze zalen zullen meer bijzonder bestemd zijn tot plaatsing van bedelaars en landloopers.

— Heden nacht is eene brutale poging gedaan om in het postkantoor alhier in te breken; eene ruit is uit het raam gebroken; daarna heeft men het blind gepoogd te forceren, doch schijnt toen in de volvoering van het misdadig voornemen verhinderd te zijn.

Provinciale Staten van Groningen.

Zitting van Woensdag den 15den November.

Er zijn 39 leden tegenwoordig; niet aanwezig waren de heeren WIERTSEMA, v. SWINDEREN, BONTHUIS, HOOITES, BROUWER en M. v. D. TUUK.

De volgende zaken worden aan de orde gesteld:

s) Rapport nopens de nadere regeling van de betaling aan den tolboom bij Ranum (rapp. IV). — Dienovereenkomstig besloten.

t) Rapport nopens de oprigting van een waterschap te O. Pekela (rapp. V.) — Op voorstel van den heer DE HAAN wordt de behandeling hiervan uitgesteld tot dat rapport zal zijn uitgebragt omtrent het vragen van 's Konings goedkeuring op de besluiten tot het verleenen van vergunning tot oprigting van waterschappen.

u) Rapport nopens de intrekking van het reglement op de springstieren. (rapp. VI). — De heer E. A. QUINTUS kan zich niet vereenigen met de conclusie van het rapport, welke strekte om het reglement geheel in te trekken. Uit de handelingen en besluiten der vergadering toch blijkt, dat de openbare veiligheid eene van hare eerste zorgen uitmaakt: in dien zin is door haar met de grootste naauwgezetheid het reglement op het toezigt der wegen overwogen, de veiligheid op de wegen naauwlettend geregeld en boete bepaald tegen hen, die in strijd daarmede handelingen verrigtten, waardoor de passage op de wegen onveilig wordt gemaakt. Evenzoo is gisteren voor de veiligheid zorg gedragen door het maken van strafbepalingen tegen het losloopen van hengsten op openbare wegen. Daarom acht spr. het wenschelijk, dat ook de zaak den stieren door de zorg der vergadering worde geregeld en is dit verre te verkiezen boven een overlaten van de regeling dezer zaak aan de gemeentelijke wetgeving. Indien de provinciale wetgever dit doet, dan zal men eene gewenschte eenheid kunnen verkrijgen voor de geheele provincie en daardoor bevorderlijk zijn aan de surveillance, de veiligheid en de policie, dat niet het geval zal zijn, zoo men de zaak aan de gemeenten overlaat, waaruit of geheel verschillende bepalingen ontstaan zouden of ook deze misschien wel geheel achterwege zouden blijven. Hij stelt derhalve voor te besluiten het reglement op de springstieren niet geheel en al in te trekken, maar art. 8 daarvan te wijzigen en aldus te lezen: „Geen stier ouder dan één jaar zal op landen of weiden langs wegen en voetpaden gelegen mogen losloopen anders dan vastgekoppeld of geringd, bij eene boete van 3 gulden, ten voordeele van de gemeente waar deze overtreding wordt geconstateerd."

De heer DIJKHUIS heeft eenige bedenkingen tegen de bij dit voorstel gekozene uitdrukkingen „vastgekoppeld" en „geringd", als niet duidelijk de bedoeling te kennen gevende; hij kan zich daarom met het voorstel niet vereenigen.

De heer BRONGERS ondersteunt het voorstel van den heer QUINTUS, dat z. i. van het grootste belang is voor de veiligheid der wegen, terwijl het zeer goed gepaard kan gaan met de gewenschte vrijheid der stieren, daar men altijd ruimte genoeg overhoudt om de stieren anders dan langs wegen en voetpaden vrij te laten loopen.

De heer v ROIJEN ondersteunt ook het gedane voorstel, daar hij niet gaarne aan de gemeentebesturen zou willen overlaten wat de vergadering ten behoeve en in het groot belang van het geheel zal kunnen regelen en vaststellen; hij beäamt geheel de praemissen van den voorsteller, hij verschilt echter in de gevolgtrekking: hij wenscht immers niet dadelijk te besluiten, maar in eene zaak van dit gewigt, het al of niet intrekken van het reglement uit te stellen, totdat nader is onderzocht, of er ook andere artikelen in voorkomen, welke zouden moeten veranderd worden. Daarom stelt hij voor de behandeling dezer zaak tot Maandag a.s. uit te stellen. — De heer Vos ondersteunt dit voorstel tot uitstel. — Hierop wordt besloten deze zaak den volgenden Maandag weder aan de orde te stellen.

v) Rapport nopens het verzoek van L. L. UDEMA, om vergoeding wegens verminderde tolontvangst. (rapp. VII). — Dienovereenkomstig besloten.

w) Rapport betrekkelijk afstand van grond door de provincie aan de gemeente Meeden om bij de Kloostertil eene klaptrekkerswoning te bouwen. (rapp. VIII). — Conform besloten.

x) Rapport betrekkelijk eene te verleenen schadeloosstelling aan den heer N. J. v. D. LEE, voor kosten bij het opmaken van een plan tot bevaarbaarmaking van het Reitdiep voor groote zeeschepen. (rapp. IX). — Dienovereenkomstig besloten.

y) Missive van de kamer van koophandel en fabrijken, nopens de verbetering van de scheepvaartkanelen. (punt 33, litt. *m*). — Op voorstel des voorzitters wordt hieromtrent eerst besloten deze missive te voegen bij de andere stukken en in handen te stellen van de commissie, in wier handen de overige stukken dienaangaande zijn gesteld.

Hierop stelt de voorzitter voor, te beslissen, of het gisteren door den heer QUINTUS gedane voorstel, nopens de verbetering van het Winschoterdiep voor rekening der provincie, een punt van overweging zal uitmaken.

De heer VAN ROIJEN kan zich hiermede niet vereenigen. Gewoonlijk wordt ook beleefdheidshalve een voorstel van een der leden tot een punt van overweging gemaakt en echter is hij thans daar tegen, daar het voorstel een onderwerp bevat, waarvan in deze vergadering geene spraak kan zijn; het strekt toch om Ged. Staten uit te noodigen op de provinciale begrooting de kosten uit te trekken voor de graving van het Winschoterdiep, waardoor alzoo natuurlijk wordt verondersteld, dat op de provincie de verpligting rust om dat diep te graven. Alle leden, zegt spr., wenschen voorzeker, dat de verbetering worde bewerkstelligd, maar 't is hier de vraag of de provincie er toe moet overgaan hulp te betoonen. De provincie nu is geen onderhoudspligtige en 't is daarom niet te verantwoorden zoo voetstoots het voorstel aan te nemen. Wel is in het voorstel de reserve gemaakt, dat de provincie zich het regt voorbehoudt de gelden terug te vorderen van de onderhoudspligtigen, maar daaraan hecht hij niet, die reserve kan evengoed worden weggelaten. Spr. is alzoo tegen het voorstel en tegen het doen van een eersten stap om het in overweging te nemen.

De heer J. W. QUINTUS zegt, dat het zijne meening niet is, het Winschoterdiep te laten graven op kosten van de provincie, maar dat diep is nu eenmaal bijna zonder water. Nu heeft hij zich afgevraagd, of dat zoo zal blijven, of dat de provincie toch nog ten slotte de graving op zich zal nemen, wanneer handel en nering misschien reeds geheel zijn verloopen en is het dan niet beter, nu de tijd nog daar is, het bij provisie voor rekening der provincie te laten uitgraven, ten einde alsdan de kosten te verhalen op hen, die tot het graven verpligt waren? Zal men wachten tot dat de onderhoudspligtigen gevonden zijn, dan kunnen nog jaren daarover verloopen en dit is niet anders dan tot groote schade voor de ingezetenen der provincie.

De heer DIEPHUIS merkt op, dat het gezegde van den heer VAN ROIJEN het karakter had, alsof reeds de zaak zelve werd overwogen, deze is echter nog niet in behandeling en spr. zal hem dus op dat terrein niet volgen. Alleen deze opmerking: toen gisteren het voorstel van vele zijden bijval vond, werd er zwarigheid gemaakt om er zoo voetstoots gevolg aan te geven, maar, vraagt spr., zal men dan nu ook niet er bezwaar in vinden, om zoo voetstoots de overweging er van te weigeren en zal men nu de beleefdheid minder in acht nemen ten opzigte van een voorstel, dat gisteren zooveel bijval vond?

De heer VAN ROIJEN zegt, dat de zaak de provincie volstrekt niet aangaat en de beleefdheid dus te ver zou gaan. Indien het voorstel gedaan was in den raad der gemeente Groningen en had deze de ondersteuning der provincie gevraagd, 't ware iets anders, maar eene zaak, die van zuiver stads belang is en geheel tot de bemoeijing van den raad behoort, te laten uitvoeren door de provincie, gaat niet op. —

De heer WICHERS is het met den vorigen spr. geheel eens, dat het voorstel niet in behandeling moet komen en merkt nog op, dat het voorstel gisteren wel sympathie heeft gevonden wegens de noodzakelijkheid der verbetering, maar dat het hier geldt de vraag, door wien die moet worden ondernomen. De provincie nu is daartoe niet verpligt.

De heer SCHILTHUIS wenscht den indruk weg te nemen misschien gemaakt door het gezegde van den heer VAN ROIJEN, alsof de verbetering van het Winschoterdiep alleen was in het belang der stad; dit is niet het geval; het belang van een groot deel der provincie is daarin betrokken, de producten worden uit dat deel naar Oostfriesland en elders gebragt en zoo hoe langs hoe meer onttrokken aan de markt van Groningen, wat in het nadeel is zoowel van dat deel der provincie als van de stad.

De heer ROMMELING is voor het in behandeling nemen van het voorstel. Het is een werk van provinciaal belang; ook heeft de stad nooit gezegd, dat het Winschoterdiep van Zuidbroek af haar kanaal was, schoon ook af niet erkend, dat het haar kanaal niet was. Als zij dan afstand deed van de verlaten en tollen, dan zou spr. er geen bezwaar in zien, dat de provincie het kanaal overnam.

De heer VAN ROIJEN zegt niet goed te zijn begrepen; nooit nog heeft hij gevraagd wat stads belang is, wat provinciaal, maar hij heeft gezegd, dat het onderwerp, waarover thans kwestie is, een stads object is, omdat ook de voordeelen komen in stads kas, dat hij daarom deze zaak verwees naar den raad der stad Groningen, maar hij moet herhalen, landsbelang is stadsbelang en stadsbelang is landsbelang, en beiden te zamen zijn provinciaal belang.

De heer PICCARDT ondersteunt het denkbeeld van den heer v. ROIJEN; het Winschoterdiep is een stads object, de voordeelen worden ook door de stad getrokken.

De heer WICHERS zegt, dat, indien de stad afstand deed van de tollen en verlaten, hij wel genegen zou zijn, het werk voor de provincie over te nemen; maar dit bewijst juist, dat de zaak eerst bij den raad der stad en niet in de Staten huis behoort.

De heer DIEPHUIS merkt op, dat de discussiën meer en meer over het voorstel zelf gaan; hij meent echter, bij het verschil van gevoelen over de uitvoering der zaak, dat het belang van de provincie het mede brengt, dat de discussiën niet worden gesmoord en vraagt of het niet goed is, door het in overweging nemen, meer licht over de zaak te verspreiden.

In stemming gebragt wordt met 23 tegen 16 stemmen besloten, dat het voorstel van den heer QUINTUS geen punt van overweging zal uitmaken. (*Tegen:* de heeren *Borst*, *Bouman*, *Heeres*, *Vos*, *Engelkens*, *Wichers*, *Aalfs*, *Smid*, *van Roijen*, *Tigchelaar*, *de Haan*, *Piccardt*, *Tonckens*, *Groenman*, *Land*, *Noordhoff*, *Welt*, *Allersheff*, *Dijkhuis*, *Houwing*, *C. J. Onnes*, *S. P. v. d. Tuuk* en *Kuper*.)

De volgende rapporten worden nog uitgebragt:

X. bij monde van den heer DIEPHUIS, het centraal rapport der afdeelingen nopens het ontwerp reglement op het toezigt der wateren, bruggen en waterwerken in de provincie Groningen. (punt 20). — Tegen de algemeene strekking zijn geen bedenkingen gemaakt, gewigtig genoeg om daarvan in het verslag melding te maken. Op de afzonderlijke artikelen worden eenige wijzigingen voorgesteld, meestal van ondergeschikt belang.

XI. bij monde van den heer LOHMAN, op de voordragt van Ged. Staten tot het aanvullen en wijzigen van hoofdst. afd. 5, art. 7 der begrooting over 1854, om daaruit te voldoen de schadeloosstelling van *f* 1500 voor het doen van afstand van het regt op de zoogenaamde Roodehuisjes til. (punt 10). De commissie kan de voorgestelde wijzigingen goed keuren en adviseert, het daartoe strekkende besluit, door Ged. Staten voorgesteld, te arresteren.

XII. bij monde van denzelfden, nopens de beide adressen houdende verzoek tot plaatsing van een hooghout, in de plaats der weggebroken Roodehuisjes til (punt 11). — De commissie adviseert overeenkomstig de voordragt te besluiten op het adres van L. L. HOEKZEMA c. s., dat er geene termen gevonden zijn om aan het verzoek te voldoen en het adres van L. K. de VRIES wegens te late inzending te houden buiten beschikking.

XIII. bij monde van den heer VAN ROIJEN, nopens de missive van Ged. Staten betrekkelijk eene gedeeltelijke inpoldering der Lauwerzee. (punt 16). — Deze missive heeft tot verschillende beschouwingen aanleiding gegeven; men vroeg zich af, welk nut uit eene aanhouding der zaak zoude voortvloeijen, indien men de inpoldering der Lauwerzee voor rekening van het rijk als geheel verloren moest beschouwen, en indien alle hoop op eindelijke uitvoering nog niet vervlogen was, of men zich dan alleen met eene aanhouding moest tevreden stellen en niet een verder onderzoek en overweging der aan te wenden middelen wenschelijk en raadzaam zijn. Eindelijk is men tot het resultaat gekomen, dat de hoop op eene uitvoering dezer zaak door het rijk als verloren kon worden beschouwd, maar dat het uitzigt op eene verwezenlijking van het plan door beide provinciën of door eene provincie of eene bijzondere onderneming, hoe veruitziende ook, toch niet zoo geheel tot de onmogelijkheden kon gerekend worden, en het daarom allezins wenschelijk zoodanige beschikking te nemen, dat men voortdurend op de zaak zal kunnen terug komen; weshalve de commissie adviseert geene eindbeslissing in dezen te nemen, maar de zaak onbepaald aan te houden.

XIV. bij monde van den heer DE HAAN, betrekkelijk het vragen van de goedkeuring des Konings op de besluiten der Staten tot de oprigting van waterschappen. (punt 32). — In overeenstemming met de voordragt en gronden van Ged. Staten adviseert de commissie te besluiten 1) dat voortaan de besluiten der Staten ter oprigting van waterschappen zullen worden genomen onder goedkeuring des Konings en 2) Gedep. Staten op te dragen het besluit der vergadering houdende vergunning tot de oprigting van den Eemspolder alsnog aan de goedkeuring van Z. M. den Koning aan te bieden. — Deze vijf rapporten zullen ter visie gelegd en Maandag a.s., waarop de eerstvolgende zitting bepaald, aan de orde worden gesteld.

De zitting wordt hierop gesloten.

Naar wij vernemen, is op het bureau van den heer commissaris des Konings in deze provincie nedergelegd, ten einde in de eerstvolgende openbare vergadering der Staten, die aanstaanden Maandag is bepaald, aan dat collegie te worden ingediend, het navolgende voorstel *ter zake de verbetering van het Winschoterdiep:*

„De ondergeteekenden stellen aan Uwe vergadering voor te besluiten:

„1) dat het kanaal van *Zuidbroek* naar *Winschoten*, voor zooverre op dit pand onzekerheid bestaat omtrent onderhoudspligtigheid, door en op kosten van de provincie zal worden gegraven en in eenen voldoenden toestand gebragt en gehouden, mits door de stad *Groningen* dadelijk ten behoeve van de provincie worde afgestaan het verlaat te *Zuidbroek* en andere daarop geheven wordende tollen aan haar in eigendom worde overgedragen, waartegen de stad voortdurend van dien onderhoudspligt zal zijn ontheven;

„2) ter uitvoering daarvan Ged. Staten op te dragen namens dit collegie de noodige voorstellen te doen aan de regering van *Groningen*, en, zoodra deze met den gewenschten uitslag zullen zijn bekroond, de tot die verbetering benoodigde bestekken te doen opmaken en de daarvoor vereischte fondsen te brengen op de begrooting van het volgende jaar."

Dit voorstel draagt de dagteekening van gisteren en is geteekend door de heeren v. ROIJEN, DE HAAN, J. H. ROMMELING, H. P. WICHERS en G. VENEMA.

GRONINGEN, 16 November.

Sedert Dingsdag middag tot heden middag 12 uur is, volgens opgave van de plaatselijke geneeskundige commissie, aangegeven 1 nieuwe cholera-zieke; hersteld 1; overleden *geene*, en in behandeling gebleven 38.

— Gisteren is door den algemeenen kerkeraad der Hervormde gemeente alhier uit het vroeger vermelde zestal het volgende *driatal* gemaakt: ds. H. UDEN MASMAN, te *Meppel*, dr. M. v. STAVEREN, te *Leeuwarden*, en ds. H. C. N. van AMEROM, *te Bolsward*.

— Wij kunnen mededeelen, dat de *beurzen* voor minvermogende, doch veelbelovende studenten uit het *fonds der hoogleeraren te Groningen*, thans in werking gekomen zijn, en wel op eene iets ruimere schaal dan men zich aanvankelijk voorgesteld had.

Voor de uitgeloofde beurs toch van *f* 200 hadden zich studenten aangemeld, omtrent wie eene commissie van hoogleeraren zooveel mogelijk in alle opzigten, vooral door een opzettelijk examen, onderzoek heeft gedaan. dezer jongelieden gaf blijken, dat eene beurs wel aan besteed zoude zijn. Twee echter muntten bijzonder uit en zoo, dat men geheel in twijfel stond, aan wien de beschikbare beurs (van *f* 200) toegekend zoude moeten worden. deze onzekerheid en om de zaak niet door het lot te beslissen, dat de in dezen betrokkene jongelieden zelven niet verlangden, hebben de hoogleeraren besloten (door moedige bijdragen van sommigen hunner daartoe in staat gesteld), de uit te geven som tot *f* 300 te verhoogen en dezer uitstekende jongelieden eene beurs van *f* 150 's jaars vooreerst gedurende twee jaren toe te kennen.

Dit moge aan de elders woonachtige begunstigers van het fonds tevens een bewijs zijn, dat de door hen verleende op eene goede wijze besteed wordt.

— Heden had bij de regtbank alhier de plegtige installatie plaats van den tot regter benoemden substituut-officier Mr. A. W. WICHERS.

— Op den 9den dezer stonden voor de regtbank alhier teregt de heeren W. P. en J. v. D., de eerste omdat hij op den 16den September l.l. met een geweer en een hond heeft gejaagd op het land van H. D. PLOEGMAN, te Noorddijk, en bij die gelegenheid genoemden PLOEGMAN heeft gedreigd, het geweer op hem aanleggende en den haan spannende, hem ter neer te zullen schieten; de tweede, omdat hij den 1sten beklaagde vergezellende, genoemden PLOEGMAN met harde aardkluiten heeft geworpen, waarvan een de borst van PLOEGMAN heeft getroffen.

De uitspraak van het vonnis op *heden* bepaald zijnde, veroordeelde de regtbank den beklaagde P. wegens het jagen tot eene boete van *f* 10, verklaarde het geweer en den hond verbeurd en condemneerde den beklaagde, wegens de voorwaardelijke bedreiging onder voorwaarde, tot cellulaire gevangenisstraf van drie maanden en eene boete van *f* 12,50. Den beklaagde v. D. werd eene boete van *f* 5 opgelegd.

De regtbank heeft verder zekeren E. NEVEN, wonende

..., een in het Westerkwartier gevreesden gaauwdief, ... anderen hoofde alhier gedetineerd, wegens diefstal ... schoenen, tot één jaar gevangenisstraf veroordeeld. ... zijn nog geoondemneerd F. BROEKEMA en J. ..., wegens diefstal eener partij aardappelen te ..., ieder tot gevangenisstraf van ééne maand. BROE... ...schoon slechts 16 of 17 jaren oud zijnde, is reeds drie... gevangenisstraf veroordeeld, en wel de eerste maal ..., de tweede maal tot 8 maanden en de derde maal ...nden gevangenis.

...dag morgen is door den rijksveldwachter SOETE... ...deser stede gevangen genomen HISKE KLOOSTER... ...noemende KIESTRA, welke door de regtbank te ... wegens zakkenrollerij tot één jaar gevangenisstraf veroordeeld. De veroordeelde staat als een gevaarlijke ... bekend.

... koninklijke besluiten van den 12den dezer, zijn ... tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen ...wolde c. a., de heer J. A. ESCHAUZIER, thans ... der in- en uitgaande regten te Kiviet; te Grams... ...en Holtheme, de heer B. H. CHEVALLERAU, thans ... der directe belastingen en accijnsen te *Middel...* ... te *Wildervank c. a.*, de heer R. H. BURGH... ... thans ontvanger derzelfde middelen te *Aduard*.

... de gemeente *Bierum* is, in plaats van P. DE VRIES ...), tot veldwachter benoemd W. PRUSENIER, thans ... politie te Amsterdam. Hij zal met den 1sten Ja... ...staande alhier in functie treden.

... het bestuur van het IXde landhuishoudkundig congres, ... te Assen, werd aan den Koning het verzoek gerigt, ... wet aan de Staten Generaal mogt worden voorge... houdende vaste regelen nopens de ondernemingen tot ... en verbetering van gronden op eene groote schaal, ... erkende verbeteringen, welke door gemeenschappe... ...werken kunnen worden daargesteld, ook door gemeen... ...lijke bijdragen werden bekostigd. De pogingen toch ... stand te brengen ontmoetten, volgens het gevoelen ...ten, in den tegenwoordigen staat der wetgeving, ...komelijke bezwaren. Immers, wanneer schorren of ... water overdekte gronden ingedijkt of droogge... ... gronden, die aan tijdelijke overstrooming bloot staan, ... stoomgemaal of waterleidingen van dat kwaad bevrijd ... worden, is het niet zelden ondoenlijk alle eigenaars ... vereenigen, om zulke werken gemeenschappelijk tot stand ... brengen en een klein getal onwilligen is voldoende om ver... ..., die van het uiterste belang zijn, tegen te houden. ... verzoek is van wege Z. M. den Koning, naar aan... ... een advies van den minister van binnenl. zaken, ...oord: dat de bevordering der belangen door adressan... ...gestaan, bij het ontwerpen, hetzij van de wet, inge... ... 191 der grondwet, hetzij van eene wet nopens de ...ngen en droogmakerijen, rijpelijk zal worden over... ... Z. Exc. de minister zegt, in dit advies, dat het hem ... niet is gebleken, dat de bestaande wetgeving aan de ...neming van droogmakerijen en indijkingen, *onoverkome...* ...hinderpalen in den weg legt; dat toch allerwege de ... in het werk gestelde pogingen met goeden uitslag ... bekroond en dat, mogt ook al soms de onmisbare ...werking van sommige eigenaren worden geweigerd, er ...tegenwoordig nog middelen bestaan, om dit bezwaar te ...en: de onteigening in het publiek belang, waartoe ... twijfel landaanwinning behoort, en de vereeniging tot ... waterschap bij besluit der Staten en onder goedkeuring ... Konings onder zoodanige bepalingen dat de uitvoering der ... ondernemen werken mogelijk zij, al mogten sommige ...eigenaars onwillig zijn tot de onderneming mede te wer... ... Op deze wijze zijn o. a. in de provincie Groningen in ... laatste jaren een zeer groot aantal waterschappen ontstaan, ... welke provincie ook bij art. 35 van het grondreglement ... de waterschappen, reeds uitdrukkelijk het beginsel *is* ...gesteld, wat, volgens het gevoelen der adressanten, aan ... verlangde wet ten grondslag moest liggen.

— De *Staatscourant* meldt, dat in de conferentie van ge...magtigden der tot het Duitsche tolverbond behoorende staten te Darmstadt is overeengekomen om de tijdelijke opheffing der regten op den invoer van granen, peulvruchten, meel en andere op den molen bewerkte producten te verlengen tot den 30sten September 1855; alsmede om het kemelshaar bij invoer in het tolverbond gelijk te stellen met angora-haar.

... de Overheid, naar den Russischen Catechismus.

Vr. Hoe behoort men de heerschappij des Keizers van een Christelijk standpunt te beschouwen?

Antw. Als onmiddellijk van God uitgaande.

Vr. Welke pligten leert de godsdienst ons, de ootmoedige onderdanen van Zijne Majesteit den Keizer van *Rusland*, jegens hem te vervullen?

Antw. Vereering, gehoorzaamheid, trouw, het betalen der belastingen, het vervullen van de krijgsdienst, liefde en voorbidding; al hetwelk in de woorden: trouw en vereering begrepen is.

Vr. Waarin bestaat deze vereering en hoe moet zij zich openbaren?

Antw. Door de eenvoudigste onderwerping in woorden, gebaren, gedragingen, gedachten en handelingen.

Vr. Van welken aard is de gehoorzaamheid, die wij hem schuldig zijn?

Antw. Eene geheele, lijdelijke en onbegrensde gehoorzaamheid in ieder opzigt.

Vr. Waarin bestaat de trouw, die wij den Keizer schuldig zijn?

Antw. Daarin, dat wij zijne bevelen op het naauwkeurigste, zonder te beoordeelen, uitvoeren; de diensten, die hij van ons verlangt, volbrengen, en dat alles gewilliglijk ... zonder morren doen.

Vr. Welke zijn de bovennatuurlijke geopenbaarde gronden voor ... eene vereering?

Antw. De bovennatuurlijke geopenbaarde gronden zijn: ... de Keizer de plaatsvervanger en dienaar (Minister, *Reichs...*) van God is, om zijne goddelijke geboden ten uit... te brengen, en dienvolgens ongehoorzaamheid aan den Keizer een en hetzelfde is als ongehoorzaamheid aan God ... dat God ons in de andere wereld voor de vereering ... gehoorzaamheid, die wij den Keizer betoonen, beloo... maar ons in alle eeuwigheid streng straffen zal, wanne... ongehoorzaam zijn, en nalaten hem te eeren. Bo... beveelt God ons, ieder gezag, en alzoo in het bij... dat des Keizers, uit den innerlijksten grond van het ... te beminnen en te gehoorzamen; niet uit wereldsche ..., maar uit vreeze voor het eeuwig gerigt.

Vr. Welke schriften schrijven deze pligten voor?

Antw. Het Oude en Nieuwe Testament, en in het bijzonder ... Evangeliën en Apostolische brieven.

Vr. Welke voorbeelden bekrachtigen deze leer?

Antw. Het voorbeeld van Jezus Christus zelven, die in ... onderdaan van den Keizer van *Rome* leefde en stierf, ... gehoorzaam aan het vonnis onderwierp, dat Hem tot ... veroordeelde.

... druk van dezen catechismus zijn de woorden: *God* ... steeds op dezelfde wijze, met groote, maar de ... Christus met gewone letters gedrukt. Ook de kinderen ... Roomsch Katholijken in *Polen* zijn genoodzaakt bij hun ... onderwijs dezen catechismus van buiten te leeren.

(*Protest. Kirchenz.*, 16.)

AANBESTEDING.

GRONINGEN, 16 November.

... den burgemeester dezer gemeente werd heden morgen op ... alhier aanbesteed: Het maken en leveren van onder... kleedingstukken voor de agenten van politie, over de jaren ... 1856, in twee perceelen.

... perceel 1 waren drie inschrijvingen gedaan, zijnde het laagste ... van J. VERBEEK, kleermaker alhier, die had ingeschreven ... lakensche kleedjas f 27,90, een dito overjas f 28,75, een ... f 13,50, een pet f 3 en een halsdas f 0,60; — de gezamen... ...schrijving bedraagt f 1332,75; die van de andere schrijvers was ... f 1360.

... perceel 2 waren mede drie inschrijvers, zijnde het leveren van ... jassen, waarvoor de kleermaker P. R. FIJNJE had ingeschreven voor f 22,50 per stuk; de beide overige schrijvers hadden ... geschreven.

Cholera-berigten.

De plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt ... [illegible] zijn den 14den en 15den geene nieuwe cholera-... aangegeven.

— Te *Utrecht* zijn op den 12den Nov. bijgekomen 2 lijders, ... 2, hersteld 2; en den 13den bijgekomen 6, overleden geene, hersteld 2; den 14den bijgekomen 1, overleden 1, hersteld 3, blijvende in behandeling 15.

— Na den 6den dezer zijn te *Meppel* geene cholera-gevallen meer voorgekomen. Het getal aangetasten bedraagt thans 78, waarvan 15 genezen, 56 overleden en 7 nog in behandeling zijn.

— Van den 6den tot den 8sten Nov. j.l. is te *Veenhuizen* slechts één cholera-lijder bijgekomen, een is overleden, 12 zijn hersteld en 20 bleven nog onder behandeling.

— De verschijning der cholera heeft te *Athene* groote ontsteltenis verwekt. Meer dan een derde der bevolking is onmiddellijk uit de stad vertrokken; een gedeelte is buiten de stad gekampeerd. Alles staat stil. De stad schijnt geheel verlaten. Het *maximum* der cholera-gevallen is 60 daags op eene bevolking die thans niet meer dan 20,000 zielen telt. Volgens de jongste berigten, was het weder gunstiger en de ziekte iets minder hevig.

Kerk- en Schoolnieuws.

Door het bedanken van ds. *Bresser*, is door den kerkenraad der Herv. gemeente te Harderwijk het navolgende zestal predikanten geformeerd, als: ds. *Schijvliet* te Bennekom, *Felix* te Heeg (in Friesland), *Molenaar* te Scheveningen, *Beman Brouwer* te Ede, *Gildemeester* te Elburg, *ten Bokkel Huinink* te Doornspijk; de laatste bij herstemming.

— Dr. *W. B. J. van Bijk*, predikant te Hindelopen, heeft voor het beroep naar Zwartsluis bedankt.

— Ds. *H. W. A. Verhoeff*, te Zuid-Beijerland, heeft voor de beroeping naar de gemeente Nieuw-Tonge bedankt.

— De Koning heeft de grenzen der kerkelijke gemeente Nieuw-Buinen bepaald, en, voor deze eerste keer, kerkvoogden en notabelen daarbij benoemd. Tot deze kerkelijke gemeente zullen behooren Nieuw-Buinen, Buinerveen en Nieuw-Drouwen of Drouwenermond, terwijl Drouwenerveen vooreerst met Borger vereenigd blijft. Deze kerkgemeente is alzoo gevestigd.

VRIES, 1 November. Men verneemt, dat eindelijk door den minister van binnenl. zaken autorisatie is verleend, tot het aanstellen van den waarnemenden onderwijzer *H. Vrieling*, tot vasten onderwijzer alhier.

(*Ingezonden.*)

DELFZIJL, 14 November 1854.

Mijnheer de Redacteur!

Als eventuële verdediger van H. P. POT, c. s., aangeklaagden wegens het voorgevallene bij de berging van het schip „*de Onderneming*," gevoerd geweest door den kapitein F. O. HEIDA, gestrand in het Doekegat, en onderteekenaars van het rekest voorkomende in UEds. dagblad, d.d. 13den dezer, verzoek ik UEd. om in UEds. eerstvolgend blad aan het publiek bekend te maken:

dat de bewuste personen gezegd stuk niet als eene *aanklagt*, maar als eén *rekest* én aan den heer officier van justitie te Appingedam én aan UEd., ter opneming in UEds. blad, hebben opgezonden; —

dat dit request, ten fine van opneming in UEds. blad, door UEd. is ontvangen op den 10den November dezes jaars en dat hetzelve in den morgen van den *negenden* dier maand, aan den bedoelden ambtenaar van het O. M. is ter hand gesteld, en

dat de onderteekenaars van meergemeld adres in den avond van den *tienden* dezer maand voorloopig zijn in hechtenis genomen.

UEd. zult hierdoor verpligten

UEds. dw. dienaar;
Mr. J. V. C. WICHERS.

In no. 92 van dit blad komt eene klagte voor over het afsluiten van het zoogenaamde Zijlkerdiep.

Het is ons doel niet, om den schrijver daarvan te volgen bij de vraag of die afsluiting regtens mogt geschieden of niet: — dit zal door den bevoegden regter misschien ter zijner tijd worden uitgemaakt, gelijk het door de administratieve autoriteit reeds in het voordeel van Blijham is beslist; die vraag, als het er eene is, wordt dan ook weinig verder gebragt door klaagtoonen in de nieuwspapieren. Het publiek moet echter niet worden misleid omtrent de daadzaken, en van daar dat wij de volgende aanmerkingen op de bedoelde klagte in het midden wenschen te brengen.

1) Het is eene onjuiste voorstelling der zaak, dat de sluiting van het Zijlkerdiep te danken zou zijn aan den invloed van een' of twee landbouwers; integendeel is die sluiting geschied door de dijkregters van Blijham, daartoe door het karspel geautoriseerd.

2) Het is onjuist dat de passage in dat diep gestremd is; de waarheid is, dat men door gepaste middelen heeft belet, dat langer misbruik van het alleen tot afwatering gegraven diepje werd gemaakt door er in te varen met grootere schepen en geladen met andere goederen dan geoorloofd is; de schepen die de vastgestelde maat niet te boven gaan en die geladen zijn met hetgeen waarvan het vervoer is toegestaan, ondervinden geen verhindering in de vaart.

3) Het is onjuist, dat meer *dan twee en eene halve eeuw* die vaart daar ongehinderd voortgaat op de wijze die de klager bedoelt, — hij wete toch dat voor ruim eene eeuw, en wel in 1744, aan het destijds reeds gemaakte misbruik paal en perk is gesteld door eene overeenkomst, die te vinden is in het protokol van de gemeente Beerta, waarbij met juistheid de scheepvaart op het diepje in kwestie is geregeld, en waaraan die van Blijham zich stiptelijk houdt.

4) Het mag bevreemdend heeten dat bij den klager de ware reden van de handelingen der dijkregters in het duistere ligt, daar ieder, die met de toedragt der zaak bekend is, weet, dat men geene ophooping van schepen voor de grondpomp bij de zijl, zoo als die in den laatsten tijd plaats had, kan toestaan, omdat de afwatering van Blijham daardoor aanzienlijk schade lijdt.

5) Het is onjuist, dat het contract van 1744 niets verbiedt; er wordt uitdrukkelijk bij verboden in het diep te varen met een schip, 't welk eene zeer bepaald omschrevene grootte te boven gaat; er wordt even bepaald verboden, om iets anders dan koren te verschepen.

Wij besluiten met eene vraag aan den klager: of het niet beter ware, het regt wettig zijnen loop te doen hebben, dan door de reeds zoo vaak misbruikte jammerklagt, dat 200 menschen hun karig stukje brood er door moeten missen, en wat dies meer zij, te trachten op de gemoederen te werken, en of, als men zich dan niet sterk genoeg gevoelt om diergelijke middelen te kunnen ontberen, men dan niet alle waarde, die zoodanig argument in het oog van sommigen nog hebben mogt, wegneemt door zoo schromelijk te overdrijven, als men doet? Eilieve, waar zijn die 200 broodeloozen? Immers in uw brein alleen, — in de werkelijkheid zal het met 10 à 15 wel ophouden.

Wij eindigen hier onze aanmerkingen op de klagte; vooreerst zullen wij zwijgen over het sloopingswerk, waardoor men voor kort getracht heeft te bekomen, wat men waarschijnlijk wanhoopte langs den wettigen weg te kunnen verkrijgen. N. N.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PETERSBURG, 14 November.

Een legerberigt van vorst *Mentzikoff* uit Sebastopol van den 8sten ontvangen luidt als volgt: De belegeringswerken worden door den vijand voortgezet, de schade aan de vestingwerken toegebragt wordt met goed gevolg hersteld. De vijand verschanst zich in zijne positie op den linkervleugel.

PARIJS, 16 November.

Geloofwaardige berigten bevestigen, dat door de geallieerden op den 5den eene schitterende overwinning is behaald en dat de Russen zijn teruggeslagen. De stad verkeerde in een' akeligen toestand.

EFFECTENBEURS.

Amsterdam, heden, 16 November.

				Slotkoers
NEDERLAND	Werk. Schuld	à 2½	pCt.	59⅛.
Dito	Dito	„ 3	„	70⅞.
Dito	Dito	„ 4	„	89¼.
OOSTENRIJK	Metalliek	„ 5	„	63⅜.
Dito	Nieuwe Litt. B	„ 5	„	73¾.
Dito	Dito 1854	„ 5	„	79⅜.
Dito	1851 en 1852	„ 2½	„	32¼.
SPANJE	Onbep. St.	„ 1	„	18.
Dito	Binnenl.	„ 3	„	33⅛.
PORTUGAL		„ 3	„	36½.
RUSLAND	Obl. *Hope* 1798 en 1816	„ 5	„	100.
Dito	Dito 1828 en 1829	„ 5	„	99½.
Dito	bij *Hope*	„ 4	„	75½.

LONDEN, *heden*, 16 *Novemb.* Consols 91⅞.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 11 Nov., kapit. *Hagedoorn* Zes Gebroeders, van Harburg; den 12den *Heins* Georgina en *Schoon* Jacobus Cornelius, beide v. Colberg; *Balk* Concordia, v. Elsfleth; den 13den *de Jong* Wijnanda Lucretia, van Londen; *Heins* Henderica, van Colberg; *Slankenberg* Twee Gebroeders, van Hamburg; den 14den *Oldenburger* Sara Maria, van Dantzig; *Lodewijks* Arendina Sophia, van Leer. — Te Texel den 13 Nov., *de Boer* Zuid-Holland, van Soerabaya; *Hansen* Felix, van Drammen; den 14den *Klein* Bantam, van Batavia; *Kuiper* Sara Elisabeth, van Triest, laatst van Gibraltar; *Smith* Engelina, van Memel. — In het Vlie den 11 Nov., *Olthoff* Abeldina, van Londen. — Te Batavia vóór den 24 Sept., *Jaski* Stad Utrecht, van Soerabaya. — Op de Loire den 10 Nov., *Schuth* Jacob Synes, van Amsterdam. — Te Gend den 11 Nov., *Koens* Rudolf, van Hamburg. — Te Hamburg den 13 Nov., *Stuut* Tjakina Wigardina, van Harburg. — Te Bremerhaven den 11 Nov., *Meijer* Albertus, van Hamburg; *Heerma* Wilhelmina Johanna, van Memel, *Kramer* Rensina, *Kort* Pietronella en *Sievers* Jantiena, alle 3 van Amsterdam. — Te Memel den 8 Nov., *Jongman* Margaretha Augusta, van Amsterdam. — Te Stockholm den 7 Nov., *Berg* Twee Gebroeders, van Amsterdam.

Binnengekomen te Texel den 14 Nov., kapit. *Alberts* Gesina Jantina, van Lissabon; *Bakker* Vr. Geertje, van Londen; *Boer* Verwisseling, v. Liverpool; *Schaap* Bernhard en Elise, v. Sunderland; *Leuning* Margaretha Alida, v. Hartlepool; *Visser* Trijntje, v. Ystad; den 15den *Muller* Harmina, v. Corunha. — In het Vlie den 13 Nov., *Brakke Jr.* Hillechina, v. Kjöge, als bijlegger. — Te Helvoet den 14 Nov., *Klasen* Antje, v. Cardiff. — Te Londen den 12 Nov., *Stenger* Gesina Margaretha, v. Koningsb. — Bij Dungeness den 12 Nov., *Mulder* Straat Baly, v. Amst. n. Akyab. — Te Falmouth den 13 Nov., *Fenenga* Johanna Bartha, v. Seville. — Te North Shields den 11 Nov., *Flik* Monnikendam, van Hull. — Te Konstantinopel den 31 Oct., *de Boer* Helena Cath., v. Londen. — Te Kiel den 11 Nov., *van Laten* Annegina, van Schiedam.

Vertrokken van Amsterdam den 12 Nov., kapit. *Bootsman* Stina, naar Emden; *Groenewoldt* Vr. Margaretha, naar Hamburg; *Everts* Johanna en *Alberts* Hosianna, beide naar Baltrum; *Deters* Vrouw Alida, naar Leer; *Feijes* de Jonge Klaas, v. Malmö n. Schiedam; *Heins* Vrouwina Margaretha, *Bleeker* Hendrica Jacomina en *van Wijngaarden* Maria, alle 3 naar Groningen; *Fokkes* Anna Elisab., op avontuur; den 14den *de Boer* Ida, naar Syra; *Kok* Newa, naar Harlingen. — Van Texel den 13 Nov., *Bakker* Harmina Catharina, naar Newcastle; den 14den *Wijnmalen* Clio, naar Australiën. — Van Helvoet den 13 Nov., *Noordhoek* Fortuna, naar Havanna; *Buiten* Arend, naar Malta; *van der Meijden* Ardina en *Lucas* Anna Elisabeth, beide naar Newcastle. — Van Brielle den 13 Nov., *Feddes* Trientje, naar Hamburg; *Schulten* Anna Elisabeth, op avontuur. — Van Bayonne den 9 Nov., *Kold* Jonge Boll, naar Amsterdam. — Van St. Nazaire den 10 Nov., *Thaden* Catharina Allegonda, naar Rotterdam; *Kramer* Philothea, naar Schiedam. — Van Hamburg den 12 Nov., *Loots* Emkiena, naar Texel; den 13den *van der Plas* Adolf Frederik en *de Jonge* Catharina, beide naar Amsterdam; *Kwint* Johanna, naar Rotterdam; *de Buhr* Vrouw Antje, naar Groningen. — Van Straalsund den 5 Nov., *Visser* Vr. Janneke, naar Dordrecht. — Van Tonningen den 8 Nov., *Datema* Margaretha Hendrika, van Eckernförde naar Rotterdam.

Vertrokken van Texel den 14 Nov., kapit. *Wielema* Drie Vrienden, n. Charleston. — Uit het Vlie den 13 Nov., *Donga* Annechina, n. Newcastle. — Van Briel den 14 Nov., *Spanjer* Cath. Sophia, n. Londen; *Post* Eije Berg, n. Matha. — Van Maassluis den 14 Nov., *Noorduin* Hendrik Gijsbert, n. Abbeville; *Wunderlich* Henriëtte Jeltina, n. Assens. — Van Deal den 12 Nov., *Mulder* Robertus Hendrikus, n. Sydney.

DELFZIJL, 15 Nov. Binnengekomen den 12 Nov., kapit. *Visser* Lucie, van Emden; den 13den *Molenkamp* Aaltje, van Ditzum; den 14den *van der Molen* Jantiena, *Soudhoff*, voor *Janssen*, Hoffnung en *Pronk* Geertruida, alle 3 van Leer; *Boelens* Vriendschap, van Hamburg, *Harms* Genius en *Speelman* de Vrouw Geerdina, beide van Bremen, alle 3 naar Leer; *Spel* de 4 Gebroeders, van Hoekzijl.

Vertrokken den 13 Nov., kapit. *Erenius* Dorothea, naar Ditzum; den 14den *Krook* Eensgezindheid, naar Emden; *Bruckmann* de Vr. Catharina, naar Norden; *Joosten* de Vrouw Hillechiena, van Kiöge en *van Sluis* Tjakiena, van Horssens, beide naar Amsterdam; *Bos* Elizabeth, van Malmoe naar de Maas; *Drewes* Twee Gezusters, van Colberg naar Amsterdam.

HARLINGEN, 11 Nov. Binnengekomen den 11 Nov., kapit. *Schuur* Jonkvrouw Elisabeth, van Frederikstad; den 12den *Munneke* Baudina, van Newcastle; den 13den *Stuit* Beerta Hendrika, van Liverpool: — de laatste heeft twee dagen op de Zuidplaat bij Texel aan den grond vastgezeten en, alvorens in vlot water te kunnen komen, moeten ligten.

VLIE, 13 Novemb. De Nederlandsche kof Catharina Elisabeth, kapit. *K. J. de Groot*, van Frederikstad met hout naar Harlingen, is gisteren avond in zinkenden staat op de Buitenbank vervallen, doch het volk gered.

ELSENEUR, 12 Nov. De Egberdina Anna, kapit. *Schuring*, van Malmö naar Schiedam, is gisteren, van ankers en kettingen weder voorzien, van hier weggezeild. — De Hollandsche oorlogsstoomboot *Amsterdam* is gisteren met zes Holl. kofschepen op sleeptouw, noordwaarts gezeild.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

9 Nov	Klein, David, v. Newcastle n. Koningsb., m. steenkool.
	de Boer Sap, Zwaant. Thélina, v. Dantz. n. Amst., m. tarwe.
10 ——	Smit, Berendina, v. Memel n. de Maas, m. gerst.
	Nieboer, Maria, v. Memel n. Leith, m. lompen.
	Smit, Morgenster, v. Ahus n. de Maas, m. rogge.
	Stuitvoet, Anneg. Harmina, v. Dantzig n. Amst., m. rogge.
11 ——	de Jonge, Weldaad, v. Memel n. de Maas, m. gerst.
	Pieper, Johannes, v. Landscrona n. Yarmouth, m. tarwe.

De wind den 9 Nov. N.N.O.; den 10den W.Z.W., W., Z.W.; den 11den Z.O., O.N.O., N.O.; den 12den O.N.O.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 14 Nov. Naar Gorkum f 8,25 per last boekweit naar Rotterdam f 7 per last gerst.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 10den tot en met den 16den November 1854 zijn te *Groningen* geboren 8 zoons en 8 dochters; gehuwd 6 paren; overleden 10 ouden en 6 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

ROTTERDAM, 13 *November*. Tarwe: Zeeuws., Vlaams. en Overm. ging heden bij ruimer aanvoer, doch meerder kooplust tot 75 cents à f 1 per mud hooger goed van de hand; goede en puike f 14,25 a f 14,75; mindere f 13 a f 14; Poolsche en Roode soorten schaarsch en merkelijk hooger; 155 a 156 ℔ zoowel Jarige als O. witb. Pools. f 500; 162 ℔ N. Hoogl. Kleefsche f 485; 161 ℔ dito f 470; 160 ℔ f 465, f 470, f 480; 158, 160, 161 ℔ dito Kleefs. f 445, f 460, f 465; 160 ℔ Bovenl. Ris f 460; 159 ℔ Bovenl f 450; 156 ℔ Jar. Rostocker f 475. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. 40 a 50 cts. hooger: f 9,90 a f 11,10; Buitenl. mede tot verhoogde prijzen: 144 ℔ Bov. f 335; 143, 144, 145 ℔ Arch. f 336, f 345, f 347; 141 ℔ dito bij partij f 335; 147 ℔ Deens. f 330; 143 ℔ Zweeds. f 340. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. 20 cts. hooger; Winter en Zomer f 6 a f 7; voorts 126 ℔ N. Old. Winter f 225, f 227. — Haver: 20 cts. hooger; Zeeuws. en Isl. Korte f 4,20 a f 5,10; dito Lange f 3,50 a f 4,20. — Boekweit: op 140 ℔: Grootbrab. f 248, f 250, f 253, f 255; Jar. dito f 248; Rijn f 250, f 252; Holsteins. f 255. — Erwten: Zeeuws. Groene, 25 cts. hooger, f 11,25 a f 11,75; groote dito f 11,25 a f 12,50; Geldersche Graauwe f 11 a f 12,50. — Boonen: Zeeuwsche en Walchersche Witte f 12,50 a f 13,75; dito Bruine f 10,50 a f 12,25; dito Paardenboonen 30 c. hooger, f 7,50 a f 8,40. — Koolzaad: puik Overm. gestort 80 p.vl. — Kanariezaad: als voren f 11,25 a f 12,25.

Van den 14den. Tarwe: 130 ℔ Rost. f 480; 160 ℔ Hoogl. Kl. f 470; 158 ℔ dito dito f 445; 160 ℔ bovenl. Ris f 460. Gerst: 126 ℔ Deensche f 276; 128 ℔ N. Old. Winter f 240 zeilende.

AMSTERDAM, 15 *November*. Tarwe prijshoudend, doch met weinig handel; verkocht: 126 ℔ o. Wismar f 450; 127 ℔ n. Gron. f 420. — Rogge flaauw en alleen bij gerijven verkocht: 119 ℔ j. Pruis. f 335; 121 ℔ n. dito f 340. — Gerst hooger verkocht; 111, 112, 114 ℔ Deens. f 245, f 248, f 250; 115 ℔ Chevalier f 265; 112, 114 ℔ n. Deensche f 260, f 265. — Boekweit tot vorige prijzen verkocht; 117, 118, 120, 124 ℔ Holst. f 250, f 253, f 259, f 271.

Koolzaad merkelijk hooger betaald; Oost-Fries. 79 p. vl.; op 9 vat in Nov. 84½ p. vl.; April 1855 83½ p. vl.; Sept. 1855 74 p. vl. — Lijnzaad prijsh.; 110 ℔ Arch. f 370. — Raapolie dadelijk en op levering aanmerkelijk hooger; op 6/w. f 52,50; Vlieg. f 51 a f 52; Dec. f 50 a f 53,25; Mei 1855 f 49 a f 50. — Lijnolie hooger betaald: op 6/w. f 42,75; Vlieg. f 41,50 a 75; Dec. f 41,25 a 50; Maart, April en Mei 1855 f 41,75 a f 42. — Hennepolie op 6/w. f 47,25; Vlieg. f 46.

GENT, 11 *November*. Ten gevolge der aanvraag van sterke dranken door Frankrijk, is de rogge twee francs per hectoliter opgeslagen. Te St. Nikolaas, te Eecloo en te Thielt is het graan ook in prijs verhoogd.

LONDEN, 13 *Nov.* Ofschoon de aanvoer van inl. Tarwe heden voldoende kon worden genoemd, besteedde men 2 sh. avans op de prijzen van l.l. Maandag, en daar men zelfs tot die verhooging niet algemeen wilde afgeven, bleef veel onverkocht; ook van vreemde werd tot op 4 sh. avans slechts weinig geplaatst. Gerst 2 sh. duurder. Boonen goed prijshoudend. Erwten 1 a 2 sh. hooger. Haver 6 p. hooger.

VEENDAM, 12 *November*. De opbrengst van de honig, die thans in deze gemeente nagenoeg geheel geperst is, is algemeen

toegevallen; er zijn p. m. 150 halve tonnen geperst. De prijs van dit artikel is sedert het begin tot nu gevallen van *f* 34 op *f* 32. Het was daarentegen is hoog in prijs en wel *f* 32.50 de 50 N. pd.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

AMSTERDAM, 13 *November*. Heden werden aangevoerd 232 vette runderen, met graagte verhandeld voor *f* 250, *f* 220 en *f* 209; 179 melk- en kalfkoeijen golden *f* 170, *f* 150 en *f* 120; 260 vette varkens voor 54—56 cents het Ned. ℔: 30 schapen voor *f* 22, *f* 24 en *f* 26.

HOORN, 13 *November*. Onze schoone hoofdstraat leverde heden een belangrijk gezigt op, dat eenig in zijne soort is. Duizende runderen zag men heden in onafzienbare rijen geschaard langs dezelve en de daaraangrenzende groote marktplaats. Jaarlijks wordt er in het najaar schoon vee op de Hoornsche markt door de landlieden uit den omtrek aangevoerd, doch deze herfstmarkt overtrof die der laatste jaren in schoonheid en in menigte. Levendig en aanzienlijk was ook de handel in vee op dezelve, die gedreven werd door handelaren uit België, Duitschland en ook uit Frankrijk, en hoog waren de prijzen, die voor het vee besteed werden. Die marktdag brengt onze stad bijzonder veel voordeel aan, dewijl zij dien dag door eenige duizende vreemdelingen bezocht wordt, die meestal goede verteringen maken.

GORINCHEM, 13 *November*. Op de heden alhier gehouden paardenmarkt zijn 2700 a 2800 paarden aan de lijn geweest. Ook waren er vele vreemde, vooral Fransche kooplieden; er is dan ook veel handel gedreven en voor goede waar werden goede prijzen gemaakt; spannen koetspaarden golden duizend gulden, remontpaarden *f* 300 a *f* 350, driejarige *f* 250, fokpaarden van anderhalf jaar liepen tot *f* 180, en veulens golden tot ongeveer *f* 100.

LONDEN, 13 *Nov.* De aanvoeren van horenvee en schapen van het Vasteland, gedurende de afgeloopene week, zijn weer matig geweest. Bij het tolkantoor zijn aangegeven: 1681 ossen, 478 koeijen, 314 kalveren, 131 varkens en 3074 schapen. De voorraad runderen en schapen ter markt van heden was vrij ruim, doch niet zoo zeer van de beste kwaliteit, welke laatste dan ook vlug verkocht werden. Kalveren weinig ter markt en goed gezocht. Varkens gingen traag af.

EFFEKTENBEURS.

Amsterdam, 15 *November*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 58 15/16, 59 3/16, 59 1/16; Dito Dito 3 pCt. 70¼, 70 5/16, 70¼; Dito Dito 4 pCt. 89, 89⅛, 89 1/16; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 86½; Handelmaatschappij 4½ pCt. 121¾. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 17 15/16; Dito 3 pCt. 37⅝; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 32¼, 32 3/16, 32 3/16; Coup. Bewijzen 5 7/16, 5½, 5½; Amort. Schuld 4⅝. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 36, 36⅛, 36.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 99⅞, 100; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 99, 99½; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 82¾; Dito bij *Hope* 4 pCt. 75⅛; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 74½. — POLEN, Aand. m. Loting v. 500 fl. *f* 188½. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 63⅝, 64 1/16; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 32 3/16, 32¼; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 32 5/16, 32⅜; Dito Nieuwe 5 pCt. 74, 74⅛; Dito Dito 1854 5 pCt. 73 11/16, 74 1/16, 73 15/16; Nation. Metall. 5 pCt. 1854 67⅞; Pruiss. 4½ pCt. 96½; Americ. Band-Actien 3 7/16; Mexik. Enk. 20 3/16, ¼; Dito Onbep. 20 3/16, ¼; Peru 4½ pCt. 64½, 65, 64¾; Gren. Uitg. 5½, 1/16; Grieken 5 pCt. 3½

Bij eenige affaire in Integralen, waren heden Holl. fondsen nagenoeg als gisteren. De huidige rescontre in Aand. Handelm. bragt geene bijzondere levendigheid te weeg; de Passagekoers is vastgesteld a 121¾ pCt., en de aanstaande rescontre zal zijn den 15den Januarij 1855. In vreemde effekten was de markt over het algemeen vrij vast. Alleen waran Oostenr., bij eenigen omzet, iets flaauwer. Van Zuid-Amerik. waren Peru, op het verlaagde merk van Londen van heden, tot veel verminderde koeren verkrijgbaar. Gren. Onb. St. 14⅝; Bl. Gr. Onb. St. 3⅛; 5 pCts. N. Russen bij *Stieglitz* 82, ⅛, 82.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 2½; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 59 3/16; Spaansche 1 pCt. 17 15/16; Binnenl. 3 pCt. 32 9/16; Metall. 5 pCt. 64.

ADVERTENTIEN.

*** De **COMMISSIE** voor ***Cholera-Zieken*** verheugt zich, ter kennis harer Medeburgeren te mogen brengen, dat op **Maandag avond, den 27sten November e.k.,** door de beide te dezer Stede bestaande Vereenigingen: **het Groninger Harmonie-Gezelschap** en het **Reciteer-Collegie *Lulofs***, in de SCHOUWBURGZAAL alhier eene **OPENLIJKE VOORDRAGT** zal worden gehouden, waarvan zij, op de meest welwillende wijze, de opbrengst hebben bestemd, om in handen dier Commissie te worden gesteld, ten einde ook daarmede de droevige omstandigheden, waarin zoo vele behoeftige Huisgezinnen verkeeren, in welke de Cholera geheerscht heeft of nog heerscht, te helpen verzachten. Het PROGRAMMA dier Voordragt zal door genoemde Vereenigingen zelve nader worden medegedeeld.

De Commissie voornoemd neemt de vrijheid, hare Medeingezetenen beleefdelijk tot ruime deelneming in opgemelde, aan de weldadigheid gewijde Voordragt uit te noodigen, waartoe hun, door rond te zenden INTEEKENINGSLIJSTEN, de gelegenheid zal worden aangeboden, en acht allen verderen aandrang hierbij overbodig.

GRONINGEN, 13 November 1854.

De Commissie voor Cholera-Zieken alhier, en
Uit haren naam:
W. GERHARDS, *President.*
I. L. SCHAAP, *Vice-Secretaris.*

NIEUWE HOOGDUITSCHE OPERA,

onder Directie van **D. L. GOLDAMMER**, in den SCHOUWBURG te *Groningen*.

Op Woensdag den 20sten November 1854:

MARTHA,

ODER

DER MARKT ZU RICHMOND,

Groote Opera in 4 Bedrijven, van FLOTOW.

De prijs van een te openen Abonnement, en der Plaatsen zal nader worden bekend gemaakt, terwijl inmiddels Plaatsen kunnen besproken worden aan den SCHOUWBURG, op ZATURDAG en MAANDAG e.k., 's morgens van 10—1 en 's namiddags van 3—5 uur.

Aanvang te 7 uur.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

Mr. **J. D. QUINTUS**
met
W. A. C. ANDREÆ.

BEETSTERZWAAG, 9 November 1854.

*** Heden beviel van eenen ZOON G. A. BENNEMA, geliefde Echtgenoote van

E. G. GROENEVELD,
Koopman in IJzerwaren.

WINSCHOTEN, 14 November 1854.

*** Heden overleed onze waarde Vader en Behuwdvader HINDERK A. BRAAM, in leven *rustend Landbouwer*, in den gezegenden ouderdom van juist 87 jaren.

KIEL-WINDEWEER, 13 November 1854.

H. H. BRAAM.
Uit aller naam.

Eenige kennisgeving.

*** Tot onze smart is heden overleden ons jongste Kind JACOB STEVEN.

GRONINGEN, 15 November 1854.

JB. MESDAG.
A. MESDAG—DIJK.

Eenigste kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene kortstondige ongesteldheid, tot innige droefheid van mij en mijne Kinderen, mijne geliefde Echtgenoot, RENSKE JANS BESSELING, in den ouderdom van 68 jaren.

K. M. KLEIN.

WINSCHOTEN, 15 November 1854.

*** Door **J. DE LANGE**, te *Deventer*, is uitgegeven een populair werkje over **STAATSHUISHOUDKUNDE**, getiteld:

Rijk en Arm,

DOOR

MEVROUW MARCET.

NAAR HET ENGELSCH. Prijs *f* 0,60.

REGERINGS-ALMANAK.

Van verschillende zijden is de ondergeteekende uitgenoodigd, de uitgaaf van ***OOMKENS' REGERINGS-ALMANAK* van en voor de Provincie *Groningen*,** *vroeger* te doen plaats hebben en wel *in het begin der maand Januarij* van elk jaar. Gaarne voldoet hij aan het te kennen gegeven verlangen, en het is daarom, dat hij, namens de Redactie van dat Jaarboekje, de vrijheid neemt alle belangstellenden daarvan kennis te geven en tevens te berigten, dat alle opgaven, aanvullingen en verbeteringen welkom zullen zijn.

GRONINGEN, 1854.

J. OOMKENS, J.ZOON.

Martini-Kerk.

KERKMEESTEREN der **MARTINI-KERK** noodigen alle **EIGENAREN** van **VROUWEN ZITPLAATSEN** aldaar en alle **HUURDERS** van de aan die Kerk toebehoorende **PLAATSEN**, uit, op de hierbij genoemde dagen in de Kerk te komen, ten einde het **Bewijs** van het **nieuwe nommer** en de **aanwijzing** hunner **Zitplaatsen** te ontvangen. — De **Eigenaren** der Zitplaatsen gelegen in het

Zuidwestelijk gedeelte,	op	**Maandag**	den **20**	Nov.	e.k.
Noordwestelijk	„	„ **Dingsdag**	„ **21**	„	„
Zuidoostelijk	„	„ **Woensdag**	„ **22**	„	„
Noordoostelijk	„	„ **Donderdag**	„ **23**	„	„

De **Huurders** der Zitplaatsen gelegen tusschen het **Orgel** en het **Doophek**, op **Vrijdag** den **24**sten November e.k., en die tusschen het **Doophek** en het **Oostelijk gestoelte**, op **Zaturdag** den **25**sten November e.k., telkens des **morgens** van **9—1 uur.**

Ieder wordt verzocht te zorgen, het **Nommer** van zijne vroegere **Zitplaats** met naauwkeurigheid te kunnen opgeven.

GRONINGEN, 14 November 1854.

De Kerkmeesteren,
Namens dezelve:
H. O. FEITH,
Adm. Kerkm.

*** De ondergeteekenden, **GECOMMITTEERDEN** uit de COMMISSIE VAN ADMINISTRATIE over de *GEVANGENISSEN* te *Groningen*, zijn voornemens, op MAANDAG den 27sten November 1854, des namiddags te drie uur, precies, in het openbaar, bij wege van Inschrijving met beslotene Briefjes, aan den minst inschrijvenden, onder nadere goedkeuring, uit te besteden, de LEVERANTIE van de navolgende **BENOODIGDHEDEN** voor de gemelde GEVANGENISSEN, gedurende het geheele jaar 1855, als: ROGGEBROOD, GROF TARWEBROOD, WITTEBROOD, AARDAPPELEN, RUNDVLEESCH, KALFSVLEESCH, RUNDVET, BOTER, DERDE REIS AFGEMALEN GORT, RIJST, GROENE ERWTEN, GEELE ERWTEN, GROENTEN, ZOUT, PEPER, AZIJN, RAAPOLIE, PATENTOLIE, KAARSEN GROENE ZEEP, KOFFIJBOONEN, CICHOREI, ZOETEMELK, KARNEMELK, STROO, BAGGERTURF, GREENMANK TURF, ZAND, HEIDEN BEZEMS en HEIDEN BOENDERS.

Die hiervan gading maakt, kome op den bepaalden tijd in het Huis van Verzekering alhier, waar, gelijk mede bij **G. H. UITHOF** (vroeger VAN DER LAAN), Kastelein in *de Zeven Provinciën*, aan de Breede Markt, de Conditiën van Aanbesteding ter lezing liggen.

De Briefjes van Inschrijving, *op zegel geschreven, door den Aannemer geteekend en de namen van twee Borgen behelzende,* zullen uiterlijk op den dag der Aanbesteding des namiddags vóór half drie uur, gelegd moeten worden in eene der twee geslotene Bussen, waarvan de eene geplaatst is ten Huize van Mr. T. J. TEN BERGE, in de Oude Boteringestraat, en de andere in gemeld Huis van Verzekering.

Mr. T. J. TEN BERGE. Mr. A. VAN BERCHUYS.
Mr. G. J. CREMERS. Mr. W. WOLTHERS.

ZWOLSCHE

STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Gedurende dit Dienstjaar zal de **laatste VAART** plaats hebben: van ***Zwolle*, Maandag den 20sten dezer,** 's morgens te *zeven* uur.

Van ***Amsterdam*, Dingsdag den 21sten dezer,** 's morgens te *acht* uur.

*** Mr. **H. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Delfzijl*, zal, op MAANDAG, den 20sten November 1854, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Logementhouder S. J. DE VRIES, te *Delfzijl*, publiek, tegen kontante Betaling, verkoopen:

2 Last 27 Mud TARWE.
2 Last 5 Mud ERWTEN.

Alles meerder en minder door Zeewater beschadigd.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. H. J. ENGELKENS, op WOENSDAG den 22sten November 1854, des avonds te vijf uur, ten Huize van den Logementhouder G. J. KRAMER, te *Nieuwe Pekela*, in openlijke veiling verkoopen:

I. Eene **BOERENBEHUIZING en SCHUUR, HOF en TUIN**, met de daarbij behoorende HALVE PLAATS te VEEN en te VELDE, groot 7 Bunders, 24 Roeden, 40 Ellen, staande en gelegen te *Nieuwe Pekela*, Zuidkant, op no. 23, VRIJE EIGEN GROND, thans in huur bewoond en gebruikt door OTTO SICKENS; en

II. 13 Bunders, 87 Roeden, 69 Ellen HOOGVEEN, met diens ONDERGROND, Zuidkant te *Nieuwe Pekela* gelegen, op no. 36, Stadsgrond.

De Verkoopconditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

DOOR VERTREK NAAR ELDERS,

zal, op WOENSDAG den 29sten November aanstaande, des avonds te zeven uur, bij den Logementhouder A. HOFSTE, te *Assen*, publiek worden verkocht:

Een zeer hecht getimmerd **HUIS**, met WINKEL, BROODBAKKERIJ, GRAANZOLDER, deugdzamen KELDER en SCHUUR, **tot alle neringen** geschikt, en zeer voordeelig gelegen aan de Markt te *Assen*; toebehoorende aan den Heer ROELOF KAMERLING, *Broodbakker* aldaar.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

*** De Notaris **BEEKHUIS**, te *Buitenpost*, [...] op ZATURDAG den 25sten November 1854, des [...]dags te 4 uur, ten Huize van E. J. FOKKINGA, [Kas]telein te *Augustinusga*, publiek presenteren te verk[oopen]:

I. Voor de Erven van de Wedw. S. G. SUIDE[...]

Eene deftige, voor wei[...]ren nieuw gestichte **BU[...] HUIZING**, met SCH[...] en STALLING, ERF en T[...] staande op den besten Stand [...] over de Vaart in de Buurt [...] *Augustinusga*, ter uitoefening van velerhande Bed[...] uitnemend geschikt, thans bewoond door den Gene[...] JACOBS, alsmede twee Stukken best **WEIDELAND**, gelegen ten Westen van de Buurt te *Augustinusga*, [...] zamen groot 2 B., 78 R., 10 Ell.

En II. Voor P. A. COUPERUS:

Eene **BEHUIZING** en **SCHUUR** met [...] TUIN, BOOMEN en PLANTAGIE, benevens 7 B. [...] R. BOUW- en WEIDELAND, staande en gelegen [...] *Surhuizum*; door A. M. VEENSTRA wordende bew[oond] en gebruikt; in 5 perceelen.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Schar[mer]*, gedenkt, op WOENSDAG den 29sten November 1854, [des] avonds te 5 uur, ten Huize van J. G. KLOOTZEMA [...] *Scharmer*, publiek te verkoopen:

Eene nieuwsgetimmerde **BOER[EN]BEHUIZING** en **SCHUU[R]** met 15 B., 57 R., 20 Ell. [...]tend BOUW- en GROENLAND [...] legen aan den Hamweg, te *Harkstede*, wordende door J. ZWANEVELD en Vrouw in eigendom bewoond en [ge]bruikt.

Mr. J. D. TRESLING.

De Notaris **J. J. DE BLÉCOURT**, [te] *Wildervank*, zal, ten verzoeke van de [...] handelende onder den naam van G. H[...] en S. SAVENIJE, van bedrijf Negotie[...] respectivelijk te *Wildervank* en te *Veendam* wonen[de], publiek veilen en verkoopen:

I. Hunne sedert een aantal jaren met goed succes [ge]drevene en thans nog in volle werking zijnde

LEERLOOIJERIJ EN LEDERBEREIDERIJ

met al derzelver TOE- en AANBEHOOREN, staande [en] gelegen te *Veendam*, door derzelver ruimte en doelm[atige] inrigting voor grootere uitbreiding vatbaar.

Kunnende de Kooper, des verkiezende, met overleg [van] de Verkoopers, een gedeelte daarvan dadelijk bij den [toe]slag aanvaarden.

II. Een Kamp **GROENLAND**, achter het vo[orige] perceel gelegen, groot 55 Roeden en 40 Ellen.

☞ Voorts ten verzoeke van S. SAVENIJE be[...] gemeld afzonderlijk:

Twee Kampen **GROEN- [en] BOUWLAND**, te [...] groot 1 Bunder, 39 Roeden [en] 80 Ellen, gelegen op de [...] Stadsplaats aan het Oosterdiep te *Veendam*, achter [de] Doopsgezinde Kerk.

Deze Verkoop zal gehouden worden op MAANDAG [den] 4den December 1854, des avonds te zes uur, ten H[uize] van den Logementhouder W. J. BAKKER, in het [Ge]meentehuis te *Veendam;* zullende de Inventaris van GEREEDSCHAPPEN, tot de LEERLOOIJERIJ en [LE]DERBEREIDERIJ behoorende, in tijds ten Kantore [van] den ondergeteekenden Notaris ter inzage voorliggen.

J. J. DE BLÉCOURT,
Notaris.

Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op WOENSDAG den 6den December 1854, des namiddags te één uur, ten verzoeke van P. G. VAN DER BIJL, op de Plaats *Veenlust*, onder *Westerbroek*, publiek te verkoo[pen]:

Ruim **vierhonderd** op Stam staande **EIKEN BOOMEN**, zeer geschikt voor Scheepsbouwers, Stelmakers en tot Boerengebruik.

Mr. J. D. TRESLING.

UIT DE HAND TE KOOP

om dadelijk te aanvaarden:

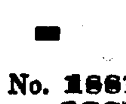

Een in het jaar 1850 nieuw getim[merde] **KOREN-, PEL-, ROGGE- en HO[UT-] ZAAGMOLEN**, met HOUTSTEK en [MO]LENHUIS, staande zeer gelegen aan eenen Gr[int]weg in deze Provincie.

Informatie bij de Wedw. J. MEKEL, Boekhandelares [te] *Appingedam*.

UIT DE HAND TE KOOP

Een **HUIS**, voor alle Affaires geschikt, staande in de Heerestraat, nabij den Boog, [...] R, no. 513.

Aan het Kantoor van **U. S. OPPENHEIM**, op den hoek van Schoolho[lm], bij wien in de afgeloopene 224ste Sta[ats-]Loterij is getrokken op:

No. **18816** de **hoogste prijs van** *f* **100,00[0]**

„	**12370**	een prijs van .... -	500[0]
„	**8841**	een prijs van .... -	250[0]
„	**13186**	een prijs van .... -	100[0]
„	**13728**	dito .... -	100[0]
„	**9265**	dito .... -	100[0]
„	**2894**	dito .... -	100[0]

en onderscheidene Prijzen van **400** tot **200 Gulden**, zijn voor de 225ste Staats-Loterij **Koop- en Huurlo[ten]**, volgens PRIJS COURANT weer te bekomen.

Wordt gevraagd

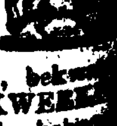

om tegen Februarij aanstaande in dienst te treden, op een Buiten in de Provincie *Drenthe*: een **GETROUWDE TUINMAN** van middelbare jaren, zonder Kinderen, bekw[aam] met het BROEIJEN, SNOEIJEN en AANKWEEKEN van BLOEMEN en verder wat tot zijn Vak behoort, tevens goed met PAARDEN kunnende omgaan; van PROT. GODSDIENST, voorzien van goede GETUIGSCHRIFTEN. Adres franko, onder letter A Z, ten KANTORE der GRONINGER COURANT.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen*.

NOVEMBER 1854.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
5	757,08	754,84	755,32	5,9	9,9	8,8	0,84	max.	0,90	N.W.t N.	Z.W.t W.	N.W.t.N.	bewolkt	betrokken	betrokken
6	761,75	765,16	769,20	7,6	8,0	7,1	0,79	0,98	0,90	„	N.N.W.	N.N.W.	betrokken	„	bewolkt
7	773,02	772,98	771,96	7,7	10,1	5,8	max.	0,91	0,97	N.W.	N.W.	N.W.t W.	„	„	helder
8	765,91	761,41	758,54	7,8	9,0	8,0	max.	0,98	max.	Z.W.t.Z.	Z.W.t W.	N.N.W.	„	„	regen
9	760,46	761,28	762,89	4,9	4,5	3,7	0,87	0,89	0,86	N.W.t N.	N.N.W.	N.W.t.N.	bewolkt	„	helder
10	759,15	758,16	757,74	4,0	5,1	4,5	0,91	0,88	0,92	Z.W.t W.	N.W.t.N.	N.W.	betrokken	„	betrokken
11	756,66	757,79	759,40	3,4	5,4	3,2	0,97	0,84	0,95	N.N.W.	N.N.W.	N.W.t.N.	bewolkt	bewolkt	bewolkt

Te *Groningen* bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.